

Kapunyitás a héderfjai Barabássy-kúriában

Egy megújult udvarház felavatása

Fotó: Bodolai Gyöngyi

Még foghíjas külső falakkal, de már biztonságos fedélzet alatt, zsalugáteres ablakaival, elegáns boltíves termeivel, virágos lépcsőfeljárójával szeptember 28-án megnyitotta kapuját a héderfjai Barabássy-kúria. A felavatására, bemutatására rendezett ünnepségre érkező több mint nyolcvan személyből álló vendégsereget az erdélyi történelmi családok képviselői mellett a tudományos élet előkelőségei, barátok, segítőtársak, a család tagjai, rokonok alkották.

Az érkezőket a 70. születésnapját ünneplő dr. Barabássy Sándor nyugalmazott vegyészmérnök doktor és dr. Barabássy Katalin fogorvos, az udvarház tulajdonosai fogadták. Kislány unokáik a hölgyeknek egy szál rózsával kedveskedtek, a portikus alatt pedig mindenkinek járt egy pohár pezsgő. A vendéglátó házaspár Marosvásárhelyről indulva Budapesten át tért vissza a Barabássy ősök földjére, a Kis-Küküllő menti Héderfjára, ahol több mint egy évtized alatt a múltat őrző és idéző, de a jelen kényelmét sem mellőző reneszánsz hangulatú otthont alakítottak ki. Nem akármilyen helyszínen, hiszen a művészettörténet körülbelül száz éve

(Folytatás a 6. oldalon)

Ne feledje
IDŐBEN
megújítani előfizetését!
Ha előfizet,
BIZTOSAN
kézhez kapja
FÉLÁRON!
Telefon:
0742-828-647

Az „örökzöld” bullying

„Az a legnagyobb problémád, és a miénk is, hogy megszületted.” „Olyan vagy, mint egy bengáli tigris”, „Hogy tudsz ilyen testtel élni?” – ilyen és hasonló megjegyzéseket nap mint nap hallani az iskolai közösségekben. A rendszeres zaklatás, megalázás, azaz a bullying jelenségéről többször is írtunk az elmúlt években, és a téma az ideai tanévközzel – sajnos – újra időszzerűvé vált.

5.

Kutyaoktatás a kutyás klubban

Nemrég szervezték meg első ízben a Maros megyei Dog Fun Sport Club első kutyás táborát, ahol a résztvevők közül a legkisebb tíz, a legidősebb gazdi pedig ötvenéves volt. A táborról, a klub megalakulásának körülményeiről és a célkitűzésekről Pletl István okleveles kutyaképzőt kérdeztük.

7.

Törvény van, de csak papíron

Többtucatnyian tüntettek vasárnap Bukarestben a parlagfű irtásáról rendelkező törvény alkalmazását követelve. A fővárosi Kiseleff-parkban tartott eseményre az Ellet parlagfű nélkül elnevezésű tájékoztató kampány keretében került sor, amelynek célja tudatosítani a parlagfű irtását kötelezővé tevő 2018/62-es törvény alkalmazásának fontosságát.

8.

Bodolai Gyöngyi

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szakuzletunk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

AZ ARADI VÉRTANÚK EMLÉKNAPJA
OKTÓBER 6.

MAROSVÁSÁRHELY
POSTARÉT, 15⁰⁰ ÓRA
SZÉKELY VÉRTANÚK EMLÉKMŰVE
MINDENKIT SZERETETTEL VARUNK.

OKTÓBER

3., csütörtök

A Nap kel
7 óra 23 perckor,
lenyugszik
18 óra 59 perckor.
Az év 276. napja,
hátravan 89 nap.

IDŐJÁRÁS

Esős idő

Hőmérséklet:
max. 22°C
min. 9°C

Isten éltesse!

Ma **HELGA**,
holnap **FERENC** napja.
FERENC: az olasz Francesco
név latinisított Franciscus for-
májából származik, jelentése:
francia.

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2019. október 2.

1 EUR	4,7499
1 USD	4,3519
100 HUF	1,4200
1 g ARANY	207,6268

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő
hónapra a Népújság szerkesztőségében:
Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám,
2. emelet, 57-es iroda. Borbély Ernő,
naponta 8-14 óra között, szombat – vasárnap zárva.
Tel. 0742-828-647

Megyei hírek

Dr. Tari Annamária Marosvásárhelyen

Dr. Tari Annamária magyarországi pszichológus első alkalommal tart Marosvásárhelyen előadást. A Maros Művészeti Egyesület közösen szervezte meg az előadást. A Maros Művészeti Egyesület közösen szervezte meg az előadást. A Maros Művészeti Egyesület közösen szervezte meg az előadást.

Erdélyi sajtmustra

Oktober 4-én 9 és 19 óra között a marosvásárhelyi Rákóczi lépcső alatti kis utcában szervezi meg az idén is a Petry Látványműhely és Múzeum az erdélyi sajtustrát, ahol számos sajtükölönlegesség közül lehet majd válogatni, ugyanott termékverseny is lesz. A sajtustrára továbbra is várják a sajtükészítők jelentkezését a pr@petry.ro e-mail-címen.

Az aradi vértanúkra emlékeznek

Az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács Maros megyei szervezete a 13 aradi vértanú emlékére emlékműsort szervez október 6-án, vasárnap 17 órától a Bolyai téri unitárius templomban. Áhítatot mond Nagy László unitárius lelkész, beszédet pedig Pál-Antal Sándor történész, akadémikus. Fellépnek: Kilyén Ilka színművész, Berekméri Réka, Dávid Gergő, Domahidi Sára, a Marosvásárhelyi Művészeti Líceum diákjai. Közreműködik a Gecse utcai református egyházközség Evangélium kórusa.

Baricz Lajos könyvbemutatója Csíkközmonon

Oktober 7-én, Rózsafüzér Királynője ünnepén a kozmási templomban a 18 órakor kezdődő szentmise után Baricz Lajos nap költővel és kötetivel ismerkedhetnek meg az érdeklődők. A maroszentgyörgyi Szent Cecília együttes a megzenésített versekből énekel.

Ismét műsoron a János vitéz

Oktober 6-án, vasárnap 11 órától ismét műsorra tűzi az Ariel Ifjúsági és Gyermekszínház a Petőfi Sándor elbeszélő költeménye alapján Szilágyi Dezső által írt János vitéz című bábelőadását. Szereplők: Balogh Annamária, Cseke Péter, Gáll Agnes, Gönczy Katalin, Halmágyi Éva, Máthé Rozália, Molnár József, Puskás György, Szabó Dániel, Széles Andrea, Szőlősi-Pénzes Szilárd. Zeneszerző: Kátai László, báb- és díszlettervező: Lovasy László, rendező: Demeter Zsuzsa.

Kiállítás Gy. Szabó Béla metszeteiből

Oktober 6-án, vasárnap délből 12 órakor az erdőszentgyörgyi Rhédey-kastélyban – az Erdőszentgyörgyi Polgármesteri Hivatal szervezésében – Gy. Szabó Béla (1905-1985) kolozsvári grafikusművész 30 alkotását mutatják be, amelyeket a jeles művész szellemi örököse, Ferenczy Miklós református lelkész, volt kolozsvári esperes adományoz a városnak. Ezek az alkotások 1941-42-ben készültek Bözödön, amikor Gy. Szabó Béla – Bözödi György vendégeként – több időt töltött a faluban. Az itt készült tus- és színrajzok, valamint fametszetek egy része később megjelent Bözödi György Az eszös embőr (1959) című mesegyűjteményében. Az eseményre meghívták Varga András ny. tanítót is – aki személyesen ismerte Bágyi János mesemondót –, hogy emlékeit megossza a jelenlévőkkel. Előzetesen, az október 6-i gyásznapi alkalmával, 11 órától Ferenczy Miklós hirdet igét a helyi református templomban.

Hírszerkesztő: Menyhárt Borbála

Sikeresen pályázott az Ariel bábszínház

Szórványban élő magyar gyerekekhez is eljuttatják az előadásukat

Egy pályázat révén 15 millió forint támogatást nyert a marosvásárhelyi Ariel Ifjúsági és Gyermekszínház a Bethlen Gábor Alaptól. Ennek köszönhetően a művészeti kar továbbképzése, valamint újabb előadások létrehozása mellett szórványban élő magyar gyerekekhez is eljuttatják majd a színvonalas produkcióikat, olyan apróságokhoz, akiknek egyébként nemigen van lehetőségük ilyen élményekkel gazdagodni.

Menyhárt Borbála

A marosvásárhelyi Ariel Ifjúsági és Gyermekszínház nem első alkalommal pályázik a Bethlen Gábor Alapnál, tavaly a nagyszabású jubileumi ünnepségük megszervezésére nyertek ezúton támogatást – közölte lapunk érdeklődésére Gavril Cadariu, az intézmény igazgatója. Mint mondta, az idén nyert összegnek több rendeltetése van, részben előadások előállítására, valamint a művészeti kar továbbképzésére fordítják, ugyanakkor egy

igen nemes célt is szolgál majd a támogatás egy része, szórványban élő magyar gyerekekhez viszik el az előadásukat.

Az igazgató rámutatott, néhány éve Színházba megyek címmel látott napvilágot egy kezdeményezésük, amelynek keretében a helyi polgármesteri hivatalokkal együttműködve, főként kisebb, félreeső vidéki településekről behozták az ott élő gyerekeket a bábszínházba, ingyenesen lehetőséget biztosítva számukra, hogy megtekintsék az előadásokat. A kisebb településeken nem adták a feltételek, hogy ott, a helyszínen állítsanak színpadra egy előadást, ugyanakkor a gyerekeknek már az is élmény, hogy egy ilyen alkalommal eljutnak a városba, és esetleg a bábelőadás megtekintése mellett városnézéssel is összekapcsolják a kirándulást.

A Bethlen Gábor Alaptól nyert támogatásnak köszönhetően többek között Déva, Resica, valamint Bákó környéke terveznek kiszállást, ezekben a közösségekben élő magyar ajkú gyerekeknek ugyanis ritkán adatik meg, hogy bábszínházi élményekben legyen részük.

Marosvásárhelytől Marosvásárhelyig

Igen jelentős tárlat nyílt kedd délután a Kulturpalota földszinti Art Nouveau galériáiban, de ez a kiállítás rendhagyó módon nem a jelenbe vagy a jövőbe, hanem a múltba tekint, és ezáltal hívja fel a figyelmet értékeinkre. A Marosvásárhelytől Marosvásárhelyig címet viselő tárlat Szepessy László tekintélyes műgyűjteményének azon darbjait tartalmazza, amelyeket marosvásárhelyi, illetve Marosvásárhelyhez köthető alkotók készítettek a huszadik század elejétől napjainkig.

Kaáli Nagy Botond

A rendkívül gazdag festészeti kiállításon Albert László (1926-2006), Ambrus Imre (1936), Balázs Imre (1931-2012), Barabás István (1914-2007), Bartha József (1960), Bene József (1903-1986), Bordi András (1905-1989), Borgó Gy. Csaba (1950), Bortnyik Sándor (1893-1976), Fekete Zsolt (1935-2016), Haller József (1935-2017), Incze István (1905-1978), Jakobo-vits Miklós (1936-2012), Józsa Nemes Irén (1918-2003), Kraft László (1930-1976), Kusztoz Endre (1925-2015), Kuti Dénes (1952), Lucian Sasu, Moldován Mária (1977), Nagy Pál (1929-1979), Nyilka Róbert (1932-1972), Olariu Gheorghe (1929-1984), Páll Lajos (1938-2012), Pál Péter (1961), Piskolti Gábor (1914-1970), Porzsolt Borbála (1933), Román Viktor (1937-1996), Siklódy Tibor (1929-2009), Simon Endre (1936), Sükösd Ferenc (1933-1972), Szécsi András (1934-1991), Szép György (1944), Török Pál (1929-2005), Ughy István

Fotó: Nagy Tibor

RENDEZVÉNYEK

Egymillió csillag

A Gyulafehérvári Caritas szervezésében október 11-én, pénteken 18 órakor ismét felragyognak az együttérzés lángjai Erdély tíz településén. Az adománygyűjtéshez a megyében a következő helyszíneken lehet csatlakozni: Marosvásárhelyen a Színház téren, Maroszentgyörgyön a Szent György téren. Szovátán egy héttel később, október 18-án a Petőfi Sándor téren szervezik meg a gyűjtést. A felajánlott adományokat helyi szinten fogják felhasználni a Caritas gondozásában lévők megsegítésére.

Zereda alkotótábor munkái

Oktober 3-án, ma 18 órától a marosvásárhelyi Bernády Házban nyílik meg az idei nyárádszeredai művésztelepen készült alkotásokból összeállított kiállítás. A vendégeket köszönti Nagy Miklós Kund művészeti író, megnyitja Zakariás Ágota művészettörténész, közreműködik Horváth Levente (Kaval). Támogatók: Tordai Sarolta és Tordai Levente.

Barnabás, a vigasztalás fia

Csata Éva Barnabás, a vigasztalás fia című könyvének a bemutatására kerül sor október 17-én 19 órától a marosvásárhelyi vár kupolatermében. A könyv egy csodálatos történet egy fizikai fogyatékkal élővé vált fiatalemberről.

Kubai úti beszámoló

Úti beszámolóval indítja előadásainak őszi évadját a Női Akadémia. Márton Zólyomi Annamária képes kubai úti beszámolójára várják az érdeklődőket kedden, október 8-án 17.30 órakor a Bernády Házba (Horea utca 6. szám). A belépés díjmentes, a szervezők további rendezvények megszervezése érdekében köszönettel elfogadnak adományokat.

Adománygyűjtéssel egybekötött hajtányos felvonulás

Az állatok világnapja alkalmából a polgármesteri hivatal a gyerekeket a marosvásárhelyi állatkertbe várja, ahol első alkalommal szerveznek hajtányos felvonulást. Az eseményre pénteken, október 4-én 16 óra várják a hajtányos résztvevőket. Az állatkerti program részeként a gyerekek megfigyelhetik, hogyan etetik a macskaféléket, valamint érdekességeket tudhatnak meg kedvenceikről. A rendezvény csúcspontja a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal és a Little People Románia Egyesület kampánya, amely a túlélésért küzdő gyerekek megsegítését célozza. A látogatókat és a résztvevőket új játékokkal és könyvekkel várják a hajtányos felvonulásra, az ajándékokat pedig a rákos gyerekeknek ajánlják fel.

NÉPÚJSÁG

ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁMMENEDZSER:** Borbély Ernő – e-mail: reklam@e-nepujasg.ro, tel. 0742-828-647.
REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn, tel/fax: 00-40-(0)265-268-854. **APRÓHIRDÉTES:** Petres Emilia.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasg.ro **E-mail:** nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265/266-780 és tel/fax: 0265/266-270, közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/266-780. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben, tel.: 0742-828-647.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 8-16 óra, péntek: 8-15 óra, szombat zárva, vasárnap: 10.30-14.30 óra között.

642357800069

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Boris Johnson: nem lesz vámellenőrzés az ír-északír határon

Boris Johnson brit miniszterelnök szerint London olyan kompromisszumos megoldást javasol az EU-nak, amelynek alapján a brit EU-tagság megszűnése (Brexit) után nem lesz vámellenőrzés Írország és Észak-Írország határán, „sem annak közelében”.

Johnson szerdán kijelentette: észszerű és építő jellegű javaslatról van szó. Ennek egyetlen alternatívája a megállapodás nélküli Brexit, de Nagy-Britannia nem erre törekszik, bár kétszen áll erre is – mondta. A brit kormányfő közölte, hogy a javaslat mindkét fél részéről kompromisszumokat igényel.

Elmondta: a tervezet olyan megoldást tartalmaz, amelynek alapján a Brexit után is érvényben maradnak a jelenlegi szabályozási rendszerek az ír szigeten a mezőgazdasági termelők és egyéb üzleti vállalkozások számára.

Johnson ennek részleteit nem fedte fel. Kijelentette ugyanakkor: „semmilyen körülmények között” nem lesz vámellenőrzés a Brexit után sem Észak-Írország és Írország határán, sem a határ közelében.

Johnson a keddi BBC-interjúban úgy fogalmazott: ha az Európai Unió ragaszkodik ahhoz, hogy a brit EU-tagság után legyen vámellenőrzés, akkor Londonnak „ezt a realitást” el kell fogadnia. Hozzátette: ebben az esetben létre kell hozni egy vámellenőrzési rendszert, de az ír-északír határtól távol.

Johnson szerint mindazonáltal ezeket az ellenőrzéseket „abszolút minimális” szintre lehet szorítani, és meg lehet oldani

új fizikai infrastruktúra kiépítése nélkül. Erre szerdai kongresszusi beszédében is utalást tett, mondván: a probléma már létező technológiai megoldásokkal áthidalható.

A The Daily Telegraph című konzervatív brit napilaphoz eljutott, az újság szerdai kiadásában ismertett részletek szerint London javaslatai között szerepel, hogy Észak-Írországban 2025-ig érvényben maradjon az uniós belső piac szabályrendszerének nagy része. Vámellenőrzések azonban e kiszárgott javaslat szerint is lennének Írország és Észak-Írország között, mivel Észak-Írország az Egyesült Királyság részeként kilép az EU vámuniójából.

A 499 kilométeres ír-északír határszakasz lesz a Brexit után az Európai Unió és az Egyesült Királyság egyetlen szárazföldi vámhatára. Az ellenőrzés visszaállításának elkerülését célozza az a tartalékmegoldás – backstop –, amelynek alapján az Egyesült Királyság egésze vámuniós viszonyrendszerben maradna az Európai Unióval, emellett Észak-Írországban érvényben maradnának az EU egységes belső piacának egyes szabályai is, mindaddig, amíg ezt más megállapodás, például szabadkereskedelmi egyezmény szükségtelemm nem teszi.

Ez benne van az EU-val tavaly novemberben kötött eredeti Brexit-megállapodásban, de ezt a londoni alsóház háromszor is elutasította, és Johnson kormánya el akarja érni, hogy az új Brexit-egyezményben a backstop-záradék ne szerepeljen. (MTI)

Az új olasz kormány állampolgárságot adna a bevándorló gyermekeknek, szavazati jogot a 16 éveseknek

Kezdeményezte az új olasz kormány, hogy az országban született vagy 12 éves koruk előtt odaérkezett külföldi gyerekek olasz állampolgárságot kapjanak, és ezzel egy időben a választási jogot 16 éves kortól vezessék be. Elemzők szerint a javaslat átrendezheti az olaszországi választók számát és politikai erejét.

Az Olaszországban született vagy huzamosabb ideje ott élő és tanuló külföldi gyerekek állampolgárságát a baloldal szorgalmazza. A törvénytervezetet Laura Boldini, a képviselőház volt elnöke jegyezte, aki néhány napja csatlakozott a Demokrata Párthoz (PD). A javaslat parlamenti előkészítését a másik kormánypart, az Őt Csillag Mozgalom (M5S) vezette alkotmányügyi bizottság csütörtökön kezdi el.

A most bejelentett javaslat az Olaszországban született vagy 12 éves koruk előtt az országba érkezett gyerekeknek adna olasz állampolgárságot. Utóbbi esetben azzal a feltétellel, ha legalább öt évig olasz iskolába jártak, vagy 3-4 éves, szakmai képesítést nyújtó oktatási intézményt végeztek. Számítások szerint ez összesen több mint 800 ezer Olaszországban élő és tanuló gyermeket és fiatalokot érinthet, köztük európai uniós állampolgárságú és más bevándorló szülők gyerekeit is.

Jelenleg az Olaszországban született külföldi gyerekek 18 éves korukban kérelmezhetik az állampolgárságot, a felnőttkor betöltésétől számított egy éven belül, azzal a feltétellel, hogy életük első 18 évét megszakítás nélkül ott éltek le, és családjuk is szabályos tartózkodási engedély birtokában van.

A kérdés évek óta napirenden szerepel: a korábbi balközép kormány az olaszországi születéshez (ius soli) akarta kötni az

állampolgárságot, de ez 2015-ben megbukott a parlament felsőházának támogatása hiányában. A jelenlegi tervezet az olasz oktatásban való részvételhez (ius culturae) kívánja kapcsolni az állampolgárság megszerzésének jogát.

A javaslat azért kerül október 3-án az olasz parlamenti bizottság elé, mivel Olaszországban 2016 óta ezen a napon tartják a migráció áldozatainak emléknapját.

Az M5S mindenestre óvatosan nyúl a témához: Luigi Di Maio, a mozgalom vezetője máris bejelentette, hogy nem tartja elsődrendűnek az állampolgárság bővítését. A baloldali PD számos tagja is úgy látja, hogy talán „nem ez a megfelelő alkalom”.

Matteo Salvini, az ellenzéki Liga párt vezetője azt adta értesre, hogy ha kell, népszavazással próbálja megakadályozni a kormány terveit.

A M5S, a PD és a Matteo Renzi volt kormányfő vezette új balközép politikai formáció azt is bejelentette, hogy támogatja az olasz választói alsó korhatár lecsökkentését 16 éves korra. Számítások szerint a 16-17 évesek szavazati jogával jelenleg 1,1 millióval emelkedhet az olaszországi választók száma, de magasabb is lehet, ha a bevándorló fiatalok is állampolgárságot kapnak. Az M5S és a PD abban bízik, hogy a fiatalok rájuk voksolnak, de a közvélemény-kutatások szerint a jobboldali Liga is vonzza ezt a szavazórészt. Jelenleg az olasz választói jog a 18. életév betöltésétől gyakorolható, kivéve a római felsőház tagjainak megválasztását, akikre a választók csak 25. évüket betöltésétől szavazhatnak. A választási életkor módosításával azonban ez is megváltozhat. (MTI)

Ország – világ

Felavatták a Bolyai János szakkollégiumot

Temesváron Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes jelenlétében avatták fel szerda délután a Bolyai János egyetemi szakkollégiumot. A líceum szomszédságában felavatott intézmény a temesvári egyetemeken tanuló 30 magyar diák számára biztosít szállást és magyar nyelvű képzéseket. Az épület romos állapotban ajánlotta fel 30 év ingyenes használatra a római katolikus egyház, a felújításhoz, be rendezéshez és az intézmény működésének az elindításához a magyar kormány 150 millió forinttal járult hozzá. (MTI)

Meggyűlt templomtorony

Lángokban állt szerda délután a Kis-Küküllő völgyében fekvő Bethlenszentmiklós 17. századi unitárius templomának tornya – közölte a Fehér Megyei Katasztrófavédelmi Felügyelőség. Lapzártakor a helyszínen több tűzoltóegység dolgozott a lángok megfékezésén. (Agerpres)

A bizalmatlansági indítványról szavaznak

Jövő csütörtökön lesz a bizalmatlansági indítvány vitája és a szavazás is – jelentette be a házbizottságok együttes ülésének döntését követően Victor Ponta, a Pro Románia elnöke. A parlament két házának házbizottságai szerda délután másodsorra üléseztek, hogy a bizalmatlansági indítvány menetrendjéről egyeztessenek. Erre azt követően került sor, hogy előzőleg felfüggesztették a plénum ülést, amelyen fel kellett volna olvasni a bizalmatlansági indítványt, mivel a törvényhozók nem fogadták el a munkaprogramot és a napirendet. (Agerpres)

Ingatlankisajátítás

A kormány több mint 5,6 millió lejt különített el 642 olyan ingatlan kisajátítására, amely a Bukarest – Brassó autópálya nyomvonalon fekszik – közölte a kabinet szerdai ülését követően Nelu Barbu kormányzóvivő. Barbu szerint a kisajátítást a közúti infrastruktúrát kezelő országos társaság (CNAIR) végzi, a kártérítést pedig a szállítási minisztériumon keresztül az állami költségvetésből fedezik. (Agerpres)

Fekete péntek

Az eMAG webáruház bejelentette, a hatalmas árkedvezményekkel járó fekete péntek (Black Friday) idén november 15-én lesz. A webáruház eladásai a tavaly november 16-án megtartott fekete pénteken értékék a 450 millió lejt, a honlapnak pedig 9,5 millió látogatója volt. A fekete péntek intézményét az eMAG 2011-ben honosította meg Romániában. (Mediafax)

Szökőárral érkezett egy halálos trópusi gomba

Az 1964-es alaszakai földrengés nyomán kialakult szökőárral érkezett Észak-Amerika nyugati partjaira egy halálos trópusi gomba, amely aztán meg is vetette a lábát a térségben – állapították meg a kutatók.

A Cryptococcus gattii elnevezésű gomba több mint 300 embert fertőzött meg azóta, hogy 1999-ben az első esetet regisztrálták a térségben. A tüdőgyulladásos hasonló betegség a fertőzöttek nagyjából 10 százalékánál volt halálos kimenetelű – olvasható a BBC hírportalján.

A Cryptococcus gattii elsősorban a melegebb régiókban, úgy mint Ausztráliában, Pápua Új-Guineában, Európa egyes részein, Afrikában és Dél-Amerikában, egész pontosan Braziliában fordul elő. A kutatók eddig úgy vélték, hogy a gomba a hajók ballasztartályaiban jut el a világ különböző részeire.

A Washington állam és a kanadai Brit Columbia tartomány partjainál talált gomba molekuláris kora egybeesik a dél-amerikai kikötők hajóforgalmának beindulásával, ami a Panama-csatorna 1914-es megnyitását követően lendült fel igazán.

A Cryptococcus gattii azonban akkor keltette fel komolyan a kutatók érdeklődését, amikor az első emberi megbetegedéseket észlelték a térségben 1999-ben. A szakemberek nem

értették, hogy az emberek hogyan betegedtek meg, mivel a fertőzés kialakulásához normális esetben arra van szükség, hogy az ember beleegyezze a gomba levegőben terjedő spóráit, aminek nyomán a kórokozó megtelepszik a tüdőben.

Az mBio című folyóiratban publikált tanulmány szerzői most egy új elmélettel álltak elő azzal kapcsolatban, hogy a Cryptococcus gattii miként vált széles körben elterjedté az Egyesült Államok északnyugati és Kanada délnyugati partvonalához közeli erdőkben.

A szakemberek szerint az Alaszkát 1964-ben megrázó 9,2-es erősségű földrengés kulcsszerepet játszott a folyamatban. Az északi félteke egyik legnagyobb földmozgásaként számított rengés nyomán szökőárok alakultak ki a régió partvonalán mentén, érintve a Vancouver-szigetet, valamint Washington és Oregon államokat is. A víz a szárazföldre hordta a gombát, amely megvetette a lábát a talajban és a fákon, majd olyan biológiai és fizikai hatások érték, amelyek növelték fertőző erejét.

A szakemberek szerint a szökőárok vizéről régóta tudni, hogy veszélyes gombatorzseket hordozhatnak, amit a túlélőknél kimutatott bőr- és tüdőfertőzések is alátámasztanak. (MTI)

Antalfi Imola

Az egyik romániai nagyáruházlánc elkészítette az első felmérést, amiből kiderül, hogy milyen gyakorisággal használja a lakosság a műanyag zacskókat, és mennyire hajlandók a vásárlók ezek használatát korlátozni. Kiderült, az emberek valamivel több mint fele a biológiailag lebomló tasakokat részesítené előnyben zöldség- és gyümölcsvásárláskor, a vásárlók 80 százaléka nejlonzacskót használ a termékek leméréséhez, csupán 20 százalékuk visz otthonról szatyrot, vagy nem használ egyáltalán műanyag zacskót. Ismert, hogy a műanyag termékek jelentős részét a műanyag bevásárlószatyrok, a kis méretű zacskók teszik ki, utóbbiakat zöldségek, gyümölcsök tárolásához használjuk, illetve bevásárlóközpontokban árut mérünk le, illetve teszünk beléjük. Aztán otthon, ha kipakoljuk a gyümölcsöket, zöldségeket, jó maréknyi nejlontasakot dobunk a szemébe.

Az eredmények alapján a Kaufland romániai üzleteiben október 1-től kizárólag biológiailag le-

Környezettudatosság

bomló tasakokat lehet találni a zöldség-gyümölcs részlegeken, péktermékeknél stb. Am ezekért fizetni is kell, alternatívaként az üzletben vásárolható, újrafelhasználható szatyrot kínálják, illetve a vásárló otthonról vitt tasakba is lemérheti az árut.

Az intézkedés – amely lehet, hogy sok vásárló figyelmét elkerüli, hiszen a 10 banis tétel szinte észrevehetetlen, de ugyebár sok kicsi sokra megy – mindenképpen jelzésértékű. Környezettudatos viselkedésre ösztönzi a vásárlókat, a pazarlást megfízeteti. Az sem mellékes, hogy a jövő évtől újrahasznosítható anyagok (pillepaplack, üveg, alumíniumdobozok) gyűjtésére helyeznek el konténereket parkolóikban.

Az elmúlt hónapokban már tapasztaltuk, hogy több üzletben is lebomló zacskókba lehet a termékeket tenni, persze ennek ára van. Külföldön sem „dobálják” a vásárló után a műanyag tasakokat, angliai tartózkodásom alatt tapasztaltam, hogy mindig megkérdezik a pénztárnál, akarok-e műanyag szatyrot, számos helyen láttam, hogy otthonról vitt szatyorbba tették a megvásárolt árut,

egy műanyag tasakba több terméket helyeztek el, az árécédulákat egymás alá ragasztva, és népszerű a kis méretűre összecsomagolható textilszatyor is.

Történik tehát előrelépés a műanyag termékek korlátozására immár itthon is, hiszen közelednek azok a határidők, amelyeket az Európai Parlament által elfogadott szabályok tartalmaznak. Ezek értelmében például 2021-től betiltják azoknak az egyszer használatos műanyag termékeknek az árusítását, amelyek könnyen és olcsón helyettesíthetők, úgymint műanyag evőeszközök, szívószálak, tányérok stb. Ezeket a továbbiakban csak fenntartható anyagokból lehet készíteni. Ugyanakkor bizonyos termékek használata esetében korlátozásokat vezetnek be, de vannak előírások az újrahasznosításra, a begyűjtésre is. A fenti intézkedéseket környezetvédelmi szempontok miatt hozták meg, a szakértők véleményét is figyelembe véve, hiszen szerintük a tengerekben levő hulladék 85 százalékát a köztudottan nagyon lassan lebomló műanyagok teszik ki, és a mikroműanyagok a tüdőbe, az ételekbe is bejutnak.

Maros megyei helyi termékek vására Fogyasszunk helyit!

A Maros Megyei Tanács október 19-én első ízben szervezi meg a helyi termékek vásárát, ahol kizárólag Maros megyei termékeket mutatnak be és árusítanak. A marosvásárhelyi Bolyai Farkas Elméleti Líceum sportpályáján sorra kerülő vásárral a cél a helyi termékek fogyasztására való ösztönzés és a helyi termelők népszerűsítése. A vásár résztvevői listája nyitott, továbbra is várják a termelők jelentkezését.

Mezey Sarolta

Eddig ötven termelő jelentette be részvételét

Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke szerint a marosvásárhelyi Bolyai-sportpályán október 19-én 10 és 18 óra között nyitva tartó vásárral azt szeretnék elérni, hogy megismertessék a Maros megyei termelőket, és termékeiket népszerűsítsék, továbbá azt, hogy a lakosságot arra ösztönzzék, hogy helyi, egészséges és friss termékeket fogyasszon.

Nemrégiben a Sapientia Tudományegyetemen a Digitális Székelyföld konferencián dr. Barabási Albert László bostoni professzor, hálózatkutató az egészséges étel-miszer-fogyasztás fontosságáról beszélt, hiszen az élelmiszerek nagyban befolyásolják az emberi szervezet állapotát. Egyre többen odafigyelnek arra, hogy egészséges és friss termékeket fogyasszanak, hiszen ez az egészségmegőrzés egyik fő tényezője. Szó esett arról, hogy a húsfogyasztás nem káros az egészségre, viszont az iparilag feldolgozott hússal már más a helyzet. A kutatási eredmények következtetése, hogy tanácsos ráterni a házilag és helyi kistermelők által előállított friss élelmiszerekre, amelyek nem tartalmaznak adalékokat és tartósítószerket. Ez a megállapítás adta az ötletet a megyében működő LEADER helyi akciócsoportok képviselőinek; kérték, szervezzük meg a Maros megyei helyi termékek vásárát. A megyében működő tizenegy akciócsoportból nyolc volt érdekelt a vásár megszervezésében. Tekintettel arra, hogy a helyi termékvásárok sikerét megtapasztaltuk, úgy döntöttünk, hogy támogatjuk az akciócsoportokat a Maros megyei helyi termékek vásárának megszervezésében. Kizárólag

Péter Ferenc

Fotó: Nagy Tibor

Maros megyei kis- és nagytermelők vesznek részt a megye különböző részeiből. A résztvevők között megemlítjük a libánfalvi Mirdatod telemeagyarat vagy a Petry húsfeldolgozó üzemet. Nagyon széles termékskálára lehet számítani, kezdve a szörpöktől az édeségekig, a savanyúságoktól, a tejtermékektől, a pálinkától a borig, a virágtól a kézműves termékekig, és a legkisebb termelők is részt vehetnek a megye valamennyi övezetéből – mondta a tanácselnök.

A helyi termelők vásárára eddig ötven termelő jelentkezett, de továbbra is várják újabbakat jelentkezését, s természetesen minél több vásárlót.

A vásár kimondottan a fogyasztóknak szól

A Maros megyei helyi termékek vására abban különbözik az AGROMANIA-tól vagy az ákosfalvi mezőgazdasági vásártól, hogy kimondottan a fogyasztóknak, a vásárlóknak szól.

A vásáron számos kiegészítő program lesz, tájékoztató és nevelő előadások az egészséges táplálkozásról, valamint kézműves-foglalkozások gyerekeknek.

A megyei tanács első ízben szervez ilyen jellegű vásárt, s reméli, hogy a lakosság kellő érdeklődése övezi, ami folytatásra kötelez.

Ne bánts a magyart!

Legyen Marosvásárhely a kiindulópontja az egységnek

– jelentette ki Csomortányi István, az EMNP elnöke kedden délután a Ne bánts a magyart! jelszóval a marosvásárhelyi Színház téren szervezett rendezvényen. Mint mondta, ő és pártja hajlandó támogatni Soós Zoltánt, ha függetlenül indul a polgármester-választáson.

Mózes Edith

A demonstráció szervezője, amelyen meglehetősen csekély számú érdeklődő volt jelen, az Erdélyi Magyar Néppárt (EMNP) volt.

Csomortányi István hangsúlyozta: – Ez a megmozdulás sorrendben az ötödik, amelynek Vásárhelyen külön üzenete is van. Itt kellene létrejöjjön az az egység, amely szükséges ahhoz, hogy a város polgármesterét a magyar közösség visszaszerezze. Az EMNP elnöke az egység fontosságát hangsúlyozta. Mert bár a politikai sokszínűség híve, szükséges az összefogás, amely nem lehet a kiszorítás eszköze.

Izsák Balázs, a Székely Nemzeti Tanács (SZNT) elnöke arra ösztönözte az embereket, hogy írják alá az SZNT polgári kezdeményezését. Elsősorban online aláírásra buzdított, de – mint mondta –, papíron is alá lehet írni, és arra kért mindenkit, biztassa aláírásra a családtagjait, rokonait, ismerőseit is. Elmondta, hogy az SZNT múlt vasárnapi gálaestjével egy időben Baszkföldön is hasonló rendezvény volt, így szeptember végén „két

helyről, Székelyföldről és Baszkföldről új lendületet kapott a támogató aláírások gyűjtése”. És bár eddig csupán 21 ezer aláírás gyűlt össze Európából, és 4800 Erdélyből, reméli, hogy május 20-ig sikerül összegyűjteni az egymillió aláírást az EU hét országából.

Sándor Krisztina, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács (EMNT) ügyvezető elnöke rámutatott: Marosvásárhelyen, ahol a lakosság 45%-a magyar, még mindig harcolni kell a kétnyelvű feliratokért, iskolákért, szobrokért, utcanevekért. „Egyértelmű, hogy nem az a szempont érvényesül, amit a nemzetközi szerződések és ajánlások használnak, hanem ellenkezőleg, csendes, alattomos, olykor mégis felszínre törő igyekezet van, amelynek egyetlen célja, hogy ne érezzük itthon magunkat, ne legyenek se terveink, se jövőképeink”.

Vass Imre, a Magyar Polgári Párt megyei alelnöke azt mondta, folytatni kell az aláírásgyűjtést, hogy folytatni lehessen az SZNT több évtizede tartó küzdelmét. „Minden jogsértés, amely az erdélyi magyar közösséget és ezen belül a székelységet éri, csak az autonómiával számolható fel véglegesen. Csak Székelyföld területi autonómiája az, amely az állampolgárok teljes és tényleges egyenlőségét szavatolja”.

A rendezvényen felszólalt még Kürthy Jenő a Romániai Magyar Orvos- és Gyógy-szerészképzésért Egyesület képviselőjében. Műsorvezető Kilyén László színművész volt.

Fotó: Nagy Tibor

Konzultációt kér Klaus Iohannis

Klaus Iohannis államfő felszólította Vi-
orica Dăncilă miniszterelnököt: ne ja-
vasoljon Románia nevében újabb
európai biztosjelöltet, anélkül, hogy
konzultálna vele, és megszerezné je-
löltje számára a parlament jóváhagyá-
sát.

Az elnök szerdán kiadott közleményében arra reagált, hogy a kormányfő nem jelent meg aznap az elnöki hivatalban, elutasítva azt, hogy az államfővel egyeztessen egy újabb román biztosjelöltre, miután első jelöltjét, Rovana Plumb szociáldemokrata EP-képviselőt összeférhetetlenségre hivatkozva leszavazta az Európai Parlament (EP) jogi bizottsága.

Iohannis szerint azzal, hogy megtagadta az egyeztetést egy Románia nemzetközi megítélését érintő ügyben, Dăncilă súlyosan megsértette az alkotmányt, aláasta Románia hitelét, újabb bizonyítékát adva politikai dilettantizmusának és a felelőtlenségének.

Dăncilă kedden este megszerezte pártja támogatását ahhoz, hogy Dan Nica szociáldemokrata EP-képviselőt javasolja az Európai Bizottságba (EB), miután azonban erről telefonon tájékoztatta Ursula von der Leyent, az EB elnöke román médiaértesülések szerint „tartalomkérdésként” egy újabb női jelöltet is kért tőle. A PSD végül elfogadta azt is, hogy Melania-Gabriela Ciot európai ügyekért felelős külügyi államtitkár legyen Románia tartalékjelöltje. (MTI)

Mindennapi ígéretünk: megvárlak

Megvárlak az iskola előtt. Ez a mondat rendszerint a szülő vagy nagyszülő, esetleg nagyobb testvér szájából hangzik el, rendszerint reggel. Ez egy konkrét, viszonylag könnyen beváltható ígéret. Nem a csillagos eget úrhajóval vagy a sajtóból van a holddal ámitjuk, nem politikai választási ígérekkel terítjük le, kábitjuk el kiskorú szeretteinket, hanem egy hétköznapi, egyszerű és könnyen átlátható jövőképet, azonnali életpályamodellt kínálunk fel számára. Elfogadása, megértése sem ütközik kommunikációs akadályokba, csupán annyit kell tennünk, hogy ha török, ha szakad, ha esik, ha mace-rás, meg kell lépnünk.

A választási és az iskola előtti megvárás közötti ígéret összehasonlításából kivehető

különbség a csillogás mértéke mellett a beválthatóságban rejlik. Mindkettő nagy és tulajdonképpen ünnepélyes, mindkettőt áhítatos közönség előtt tesszük. Az egyik egy-két főt jelent, a másik a háromfős alkalmi hallgatóságtól a milliós mozgósított tömegekig terjed és hangzik el. Az iskola előtti várakozás és a találkozás örömteli, aggodalmas, szokványos, józan, viharos, rutinszerű, várva várt, átbeszélgetős, rendszerint nincs jelen a sajtó, nem emlékeztet rá hét ellenzéki tévé és kilencszáz (városnyi/országnyi) szemrehányó polgár.

Az iskola elérhető távolságban van. A köz-
zelenben. Könnyed séta után minden nehézség nélkül megpillanthatjuk a lombok között, ütött-kopott, jól ismert, vagy szeptemberre kitatarozott állapotban. Ha maradiak vagyunk, és nem kenyerünk a kaland, akkor könnyen megeshet, hogy mi magunk is oda jártunk, ott koptattuk a tudomány üveghegyét azoképen, miként a mesebeli madár teszi csőrével ezredévenként ama bizonyos üvegheggyel, melyen túl a kurta farkú kismalac és a nagy disznóság kezdődik. Túr-retur. Ha azonban az iskola nincs elérhető távolságra gyalog-szerrel, ilyenkor menet közben a munka világa felé tesszük le a gyereket egy ideiglenes, tiltott vagy tényleges parkolóban, kicsapja a gyerek az ajtót, visszaszól, mi ráadjuk a kabátját és kétféle jó tanácsot, amit magunk sem hallgattunk meg annak idején. (Iskola-busz jóságos sofőr bácsival csak a családi filmekben.)

Ezzel szemben a választás nyomán a parlamentben, városi önkormányzatba, elnöki bársonyfotelbe, nemzetközi tanácskozó és színes borsót falra hányó szervezetbe bekerülni

vágyó ígéretprogramja csak részben vagy egyáltalán nem váltható be. Ráadásul a naiv lelkeket örömmel és bódulattal tölti el. A kevésbé hiszékenyeket mutatott eksztázissal – ezért vannak megfizetve, ők rendszerint a kampánystáb – , az elvakult párthíveket vigyorral és dagadó mellel vagy egyéb szervvel. A publikumot, a választópolgárt, az alanyt, a nagyközönséget, az utca emberét/asszonyát és az utcán életvitelszerűen élők egy részét lelkesedéssel, reménnyel, jóérzéssel, a karosszékben nyelvemes hátradőlési ingerrel tölti el. A többieket, a lakosság nagyobbik hányadát és a hánykolódókat, a rosszul alvókat, az örök nyugtalanokat, hivatásos vagy amatőr pesszimizistákat, a reményt feladókat és atyai áldásban vagy isteni

segítségben reménykedőket székspezzissel, legyintéssel, hitetlenséggel, „na mit mondtam” felkiáltásokkal jutalmazza.

Valljuk be, az iskola előtti várakozás minden várakozás közül a legkellemesebb. Rövid ideig tart, aminek az a titka, hogy ismerni kell az órendet, a tanítót, a kicsengetés pontos idejét, az évszakot, a gyerek(ek) öltözési szokásait és sebességét, hatékonyságát, a lépések gyakoriságát és szaporaságát, a beszélgetések megszakíthatóságának valószínűségét. Az összeveszéseket és kibéküléseket, a LOL babák, a visszapillantó tükörrel és szervomotorral ellátott dinófigurák átruházásának együthitait, értékvesztését és csereértékét, az alkupozíciókat, illetve az ebéd-vacsora kihülésének valószínűségét.

Egyébiránt várakozhatunk lányokra, fiúkra, apánkra és anyánkra, aki maga is iskolai alkalmazott, vagy bent járt az igazgató bácsinál, mert valami nagyon rossz fát helyeztünk a lángok közé. A valószínűsíthető helyzetek száma ∞

Sokkal jobb, mintha a káderiskola, a javítóintézet, börtön és fajscola előtt várakoznánk. Ez utóbbiakból csak nagy időközönként engedik ki a növendékeket.

Valljuk meg, sokkal-sokkal jobb, mintha bennünket várna az iskola előtt – rémálmainkban visszajáró – kajla kamasz, külteki banda, ki megígérte, hogy megver, kicsinál, „eltöri a szánkat”, vagy az amerikai változatban az ismétlő fegyverrel a sulis előtt ácsorgó eltanácsolt, bedrogozott bukott számar, lelki sérült, agyament. Jobb, mintha a rendőrség, a rossz hír vagy az ördög (se) várna.

Tudd, hogy ma délben is várok rád.

Csütörtöki kimenő
– Sebestyén Mihály rovata –

HARMÓNIA

Egészség – életmód – otthon

Szerkesztette: Bodolai Gyöngyi

Szívnapi a Procardiánál

Fontos a szakszerű tanácsadás

A szeptember utolsó vasárnapjára eső szív világnapja előtt szívnapi tartottak a marosvásárhelyi Procardia Egészségügyi Központban. Szeptember 27-én, pénteken 10-14 óra között a központ orvosai és egészségügyi asszisztensei ingyenes kockázatfelmérésre, orvosi tanácsadásra és a vérnyomásmérés helyes módszerének a bemutatására várták az érdeklődőket – tájékoztatót dr. László Mihály családorvos, aki munkatársaival a folyamatosan érkezőket fogadta.

A nap tanulságait dr. Kikeli Pál kardiológus professzor, a központ vezetője foglalta össze.

– Nem adunk elég tanácsot, nem világosítjuk fel eléggé a betegeket.

A mai nap során hangsúlyosan is kiderült, hogy a páciensek igénye sokat fejlődött, és elvárják az orvostól, hogy pontos, szakszerű magyarázatot adjon a betegségükről.

A szívnapi tanulságaiból kiindulva elhatároztuk, hogy minden hétfőn és csütörtökön 10-12 óra között ingyenes tanácsadást tartunk Eminescu utcai diagnosztikai központunkban. Kedden 10-14 között pedig életmódtanácsadást Arany János utcai rehabilitációs központunkban. A központ bővítését követően a déli órákban foglalkozást szervezünk óvodás és kisiskolás gyermekeknek, amelyen a mozgás fontosságára, a helyes légzésre, testtartásra tanítjuk őket, és azokkal, akiknél valamilyen elváltozást észlelünk, a korrekciós mozgásokat gyakoroljuk. A gyermekeket elkísérő szülők, nagyszülők sem kell

unatkozzanak, ők is részt vehetnek a koruknak megfelelő mozgásprogramon.

Hisszük és valljuk, hogy az egészséghez való jog mindenkit megillet, valamint azt is, hogy a megelőzés, a járóbeteg-gondozás, a rehabilitáció és a monitorizálás, a beteg állapotának rendszeres nyomon követése ebben a sorrendben kell következzen.

Vérnyomásmérés helyesen

Mivel a szívnapi egyik programja a helyes vérnyomásmérés bemutatása volt, arra kértük Kikeli professzort, hogy ismétljen meg néhány fontos részletet.

Amint elmondta, a higanyos vérnyomásmérővel való mérés az igazi, a csuklóra csatolható eszköz által mutatott eredmény csak tájékoztató jellegű lehet.

Fotó: Procardia

Feltehetően mindenki tudja, hogy nyugalmi helyzetben, kényelmes székben hátradőlve, bal oldalunkkal egy asztal felé fordulva, a csuklótól behajlított kart az asztalra fektetve, a csukló fölött két centiméternyire kell a mandzsettát a bal karra feltenni, és ötpernyi pihenés után kell a vérnyomásmérő eszközt elindítani. Mivel az első mérés során a mandzsetta és a kar nem biztos,

hogy egymáshoz idomul, három perc múlva a mérést meg kell ismételni. Fontos, hogy mindenkinek, aki úgy érzi, hogy gond van a vérnyomásával, legyen egy vérnyomásmérő naplója, amit a Procardiánál lehet kapni, és ami tükrözni önmaga és kezelőorvosa számára. A mérés gyakoriságát és időszakát a családorvossal, a szakorvossal kell megbeszélni. (b. gy.)

Dzsungelharc az iskolában

Az „örökzöld” bullying

„Az a legnagyobb problémád, és a mienk is, hogy megszülettél.” „Olyan vagy, mint egy bengáli tigris”, „Hogy tudsz ilyen testtel élni?” – ilyen és hasonló megjegyzéseket nap mint nap hallani az iskolai közösségekben. A rendszeres zaklatás, megalázás, azaz a bullying jelenségéről többször is írtunk az elmúlt években, és a téma az ideai tanévkezdéssel – sajnos – újra időszerűvé vált.

Nagy Székely Ildikó

– A Mentsétek Meg a Gyermekeket Románia Egyesület 2016-ban készített felmérést az iskolai zaklatásról, ami az akkori adatok szerint négyből egy diákot érint. Az ideai évtől törvény tiltja az ilyen jellegű megnyilvánulásokat. Változtatott-e mindez a korábbi helyzeten? – kérdeztük Csiki Andrea (fotó) klinikai pszichológust, iskolai tanácsadót.

– Úgy gondolom, a jelenséget még mindig nem kezelik megfelelően a tanintézetekben. Fontos tudni, hogy bullying esetén nemcsak a szenvedő fél, hanem az elkövető is segítségre szorul. Tapasztalataim szerint sokszor, főleg, ha jól szituált, értelmiségi szülők gyermeke a zaklató, az eset a szőnyeg alá kerül, nincs különösebb következménye. Pedig nagyon fontos lenne egy egységes értékelési mód, amelyet minden tanintézetben alkalmaznának.

Nagymenők és „elvesztettek”

– Hogyan lesz egy kisiskolásból vagy egy felső tagozatos diákból áldozat, illetve agresszor?

– Ez egy láncszerű folyamat. Gyakran előfordul, hogy a zaklató egy olyan lelki csomaggal érkezik az adott közösségbe, ami kiváltja ezt a viselkedést, például otthon ő az áldozat. A bullying elszennvedői pedig rendszerint alacsonyabb önbizalommal rendelkeznek, így könnyebben megengedik a többieknek, hogy bántsák őket. Az sem ki-

zárt, hogy a felnőttek közötti konfliktusok váltják ki a feszültséget a gyerekek között, például ha a potenciális agresszor hallja, hogy az édesanyja otthon az egyik osztálytárs szülőjére panaszodik a férjének, szivacsként szívja magába a hallottakat, és követi a negatív viszonyulást.

– Ezek szerint ez egy kettős „játszmaként” indul, amelybe aztán az egész osztály bekapcsolódik?

– Ismerek olyan felső tagozatos diákokat, akit három-négy társa zaklat rendszeresen, de legtöbbször az áldozat egyetlen iskolatársat nevez meg folyamatos bullyingolóként, és azt mondja, hogy a többiek csak néha vesznek részt a zaklatásban. Ez is azt támasztja alá, hogy mindig van egy kezdeményező, akit a többiek akkor is követnek, ha nem érzik ellenségnek az áldozatot. Az osztályközösségekre jellemző klikkesedés során elkülönül a nagymenők csoportja – általában ők az agresszorok –, a kevésbé menők társasága és az „elvesztettek” rétege. Utóbbiak az áldozatok.

– A zaklatás milyen konkrét formáiról számolnak be ezek a gyerekek?

– Gyakori a verbális agresszió, a sértegetés, de az is előfordul, hogy az agresszor elveszi az áldozat szendvicseit, leönti vízzel – erre főleg melegebb időszakokban kerül sor –, leköpi. A fizikai bántalmazás sem ritka, olyan eset is volt, amikor egy gyereket úgy lelöktek, hogy eltört a keze. Emellett a bántalmazók különféle eszközöket – vonalzót, labdát – is előszeretettel használnak a kiszemelt társuk ellen. Az áldozatok rendszerint a testi bántalmazástól tartanak leginkább, de tudni kell, hogy – bár a fizikai erőszaktól eltérően sokszor észrevétlen marad – a verbális és az emocionális bántásnak is lehetnek súlyos, a felnőttkorra is kiható következményei.

Vándorló áldozatok

– A nyári vakációban volt egy egyedi kezdeményezésed, a KÜL program, amiről lapunkban is beszámoltunk. A kiscsoportos foglalkozások mellett a program keretében egyéni találkozókra is lehetőség nyílt, amikor az áldozatok is megosztották veled tapasztalataikat. Mit tapasztaltál, mennyire nyomta rá a bélyegét az iskolai zaklatás emléke ezeknek a gyerekeknek a szüneti pihenésére, és az új tanévre való készülésre?

– Volt, akin az első három találkozón nagyon érződött, hogy nyomasztják az osztályközösségben történtek. Többen azt mondták, a vakációban is naponta többször

eszkükbe jutnak a bullyinghelyzetek, mi több, egy gyerek azt is elárulta, hogy egy budapesti kirándulás során sem tudott ezektől a gondolatoktól szabadulni, és egy múzeumban az egyik szobor is az agresszorra emlékeztette. Az egyik kislány iskolaváltásra készült, ugyanis nem bízott abban, hogy az osztálytársai a szünet alatt „megszelídülnek”. A bullying miatti vándorlási hullám egyébként gyakori a vásárhelyi iskolákban, a szülők ugyanis sokszor úgy próbálják megvédeni gyermekeiket az újabb bántásoktól, hogy kiemelik az osztályközösségből. Ez egy teljesen érthető reakció, a jelenség megfékezése szempontjából azonban nem valószínű, hogy eredményhez vezet.

Szülői és intézményes összefogás

– Hogyan lehetne hatékonyan visszaszorítani a bullyingot?

– Meggyőződésem, hogy a siker a csapatmunkában rejlik. Az iskolai pszichológusnak, illetve tanácsadónak be kell vonnia a probléma megoldásába az intézmény további képviselőit, az igazgatót, a pedagógusokat és természetesen a szülőket. Amennyiben a szülő észleli, hogy baj van – megváltozik a gyerek otthoni viselkedése, szorong, alvásproblémái lesznek, nincs étvágya –, első lépésként a tanintézet illetékeseihez kell fordulnia, hogy létrejöhessen egy találkozó, amelyen az iskolapszichológus, az osztályfőnök és az intézményvezető is részt vesz. Ami a pszichológus szerepét illeti, konkrét zaklatások

esetknél nem biztos, hogy az osztályközösségre irányuló csoportfoglalkozás a célravezető, így ugyanis az elkövető nem érzi a tette súlyát. Fontos lenne, hogy a tanügyminisztérium valamennyi iskola számára elérhetővé tegye a bullyingtörvényt, és annak előírásait az illetékesek gyakorlatba is ültessék. Ugyanakkor meglátásom szerint azokat a gyerekeket, akiknek iskolai zaklatás miatt lehúzták a magaviseletét, kötelezni kellene arra, hogy pszichológusi támogatást vegyenek igénybe. Ehhez persze a szülők felvilágosítására is szükség lenne, egyes felnőttek ugyanis összemosás a pszichológus és a pszichiáter fogalmát, és elutasítják a lelki segítségnyújtás lehetőségét. A probléma megoldásában a szülők közti összefogásnak is fontos szerep juthatna, például létre lehet hozni egy olyan, korcsoportok szerint kategorizált internetes fórumot, ahol az érintettek a gyermekeiket ért bullyinggal kapcsolatos tapasztalatokat, védekezési stratégiákat megoszthatnák egymással.

– Milyen módszereket alkalmazhat az iskolapszichológus a bullying jelenségét tápláló ellenséges osztálykör megszüntetéséhez?

– A csoportos foglalkozásokba az egész osztályt be lehet vonni, illetve a konfliktushelyzet természete szerint külön is lehet foglalkozni a fiúkkal és a lányokkal. Nem ajánlatos egyből a problémás helyzetre, a bullyingra térni, jobb, ha ezek az alkalmak bemelegítő önismereti, személyiségfejlesztő játékokkal indulnak. Ilyen például a tükrökép-játék, amelyet nemcsak a gyermekek, hanem a bullyingagresszor szerepébe kerülő szülők is alkalmazhatnak otthon. Magát a konfliktushelyzetet az osztályközösséggel folytatott beszélgetések során lehet megpróbálni feloldani. Ugyanakkor fontos lenne időt, energiát fordítani a tinédzserek szexuális nevelésére is, hiszen sok esetben éppen a nemi éréssel kapcsolatos, kimondatlan problémák jelentik az agresszió forrását. Ennek elhanyagolása az oktatási rendszer hatalmas hiányossága.

Egy megújult udvarház felavatása

(Folytatás az 1. oldalról)

jegyzi az első laikus reneszánsz épületet Erdélyben, amelyet 1508-ban Barlabássy Lénárd erdélyi alvajda építtetett.

Éveken át a gazból már alig ki-látszó romok láttán a legoptimis-tább szemlélő sem gondolta volna, hogy a könyörtelen pusztulásból egyszer feltámadhat a hajdani épü-let, s barátságosan kialakított term-eiben előkelő vendégeket fogad. Jó szem és jó szív kellett a romokban meglátni a múlt értékeit, elképzelni és vállalni a jövőbe vezető utat. *Barabássy Sándor*, aki kedvenc hobbi-ként szenvedélyesen kutatta családjá történetét, első látásra számot vetett azzal, hogy „a hely szellemét” a család ősenek tartott Barlabássy Lénárd alvajda testesítheti meg, aki 1501–1525 között Erdély katonái, köz-igazgatási és ítélkezési vezetője volt, és a Küküllő menti faluból in-tézte az országrész ügyeit. Két ma-gyar király (II. Ulászló, II. Lajos) és két erdélyi vajda (Szentgyörgyi Ba-zini Péter és Szapolyai János) alatt az általa aláírt 140 oklevélből 47-et Héderfáján keltezett.

Barabássy Sándort az elődök által létrehozott értékek megőrzése, kiegészítése és továbbadása vezé-relte, amikor az évekeg tartó hosszú munkával összegyűjtött dokumen-tumokat rendszerezve és az épület-ben talált dokumentumokat ismertette egy külalakjában szép, tartalmában tanulságos kötetet állí-tott össze *Egy reneszánsz mecénás főúr a 15–17. századi Erdélyben – Barlabássy Lénárd erdélyi alvajda, székely alispán kora és tevékeny-sége a dokumentumok tükrében* címmel. A könyv 2012-ben a felvi-déki Méry Ratio Kiadónál jelent meg. A történelmi kutatásokkal párhuzamosan kezdődött el a romok felleltározása és életre keltése. A kastélyavatón, hiszen már kastély-nak is beillik a hajdani udvarház, a 11 évig tartó felújítási munkálatok-ról számolt be, mondandóját vetített képekkel illusztrálta, amelyek kö-zött egy elegáns, mutatós látvány-terv is vissza-visszatért. *Kecskés Csaba* marosvásárhelyi unitárius esperes, *Bertalan László* kerelő-szentpáli plébános és *Nagy Csaba* héderfájai református lelkész szen-telte fel, áldotta meg a keleti falon elhelyezett emléktáblát az udvarház építéséről szóló szemöldökkő fel-iratával, amelyet ezen a helyen bon-tottak ki a falból.

A hetven évét töltő házigazdát fiai, Csanád és Örs köszöntötték, utóbbi egy Balassi Bálint-verssel kedveskedett. A hangulat megte-rementéséhez a nagykarolyi *Carmina Renascentia* együttes járult hozzá régi hangszereken előadott 16-17. századi francia, olasz dalokkal és Kájoni-feldolgozásokkal. A na-gyobb termeket elfoglaló díszes asztalokon a menüt a marosvásár-helyi Ballada étterem biztosította. A vacsorát követő táncos mulatságon *Ila Gábor* szorgalmazta a zenét.

A reneszánsz terem az ajtónyílásba beépített szemöldökkővel

Dr. Barabássy Sándor Temesváron végzett vegyészmérnökként a marosvásárhelyi Metalotehnica vál-lalat dr. Kolozsváry Zoltán vezette kutatóintézetében kezdte a pályát. Családjával 1982-ben telepedett át Magyarországra. A Budapesti Mű-szaki és Gazdaságtudományi Egye-temen prof. dr. Gál Sándor akadémi-kus lett az első mentora, akinek irányításával megszerezte a doktori címet. Később a budapesti Kertészeti és Élelmiszeripari Egye-temen tanított húsz éven át, és dr. Farkas József tanszékvezető pro-fesszor, akadémikus ajánlására vett részt a Bécsi Atomenergia-ügynök-ség magyarországi projektjében. Az élelmiszerekben levő radioaktív ionok kimutatásának a lehetőségét kidolgozva szerezte meg a kandidá-tusi címet élelmiszer-kémiából. A rendszerváltást követően tevéke-nyen vett részt a kertészeti egyetem

Az emléktábla felavatása az 1508-as építésre vonatkozó felirattal

nyáradszeredai kihelyezett tagoza-tának a megalakításában. A Maros-vásárhelyi Baráti Társaság és a Bolyai Alapítvány tagjaival anyagi-lag is segítettek a Sapientia egyetem megalapítását és indulását, majd a Studium Alapítvánnyal kötött együttműködés keretében ösztöndí-jat biztosítottak marosvásárhelyi egyetemi hallgatóknak.

A magyar termékek minőségét vizsgáló brit többségű MERT-CONTROL RT. vegyi divíziójának igazgatójaként ment nyugdíjba, s azt követően kezdett el behatóbban foglalkozni történelemmel és irodal-mmal.

Barabássy Sándorral életéről és az elődökhöz való visszatalálásáról az ünnepséget megelőző napok egyikén beszélgettünk. Elmondása szerint a történet azzal kezdődött, hogy a barátjával Héderfáján meg-forduló Barabássy fiúnak neve hal-latán a helybeliek tették fel a kérdést, hogy miért nem igénylik vissza az udvarházat, de amikor meglátta a romokat, elment a kedve. Magyar állampolgárként a

család akkor még nem is léphetett, arra csak Románia uniós tagsága után nyílt lehetőségük. Édesanyjával tett héder-fájai látogatásakor a romok látványára meg-dobbant a szíve – emlé-kezik vissza dr. Barabássy Sándor, majd hozzáteszi, hogy végül is megtalálták a módját, hogy már a telekkönyv-ben sem létező kastély-rom és a hozzá tartozó kb. egyhektári terület 2008-ban visszakerül-jön az építető kezei le-származottainak a birtokába.

– *Mi volt az első lépés?* – érdeklődtem.

– Budapestről négy szakember barátomat, ismerősömet (egy mű- emlékes szakmérnö-

Az ünnepelt és felesége az avatón

ahova az újjáépített portikuson át belépünk. Barabássy Sándor hozzá-teszi, hogy a reneszánsz terem nevet kapta, majd jellegzetes érte-keik sorra bemutatja.

– A régi reneszánsz elemeket a falakból bontottuk ki, ahova az épü-let 1745-ös bővítése során építették be, mert akkoriban úgy tartották, hogy amit ember faragott, azt meg kell őrizni. Így maradt meg az emlé-klak-szemöldökkő is, amely jelen-leg a bejárattal szembeni ajtónyílás fölé került. Latin feliratát a művé-szettörténészek pontosan idézték. Magyar fordítása: „*Őfelsége Ulászló, Isten kegyelméből Magyarország és Csehország királyának uralkodása idején ezen házat alapította vitéz-lő nemes Barlabássy Lénárd erdélyi al-vajda és székely alispán az 1508. évben.*” A szemöldökkő közepén, ahogy a reneszánsz kályha csempéin is, Lénárd címere látható, reneszánsz lófej pajzsban bölényfejvel, a holddal és a nappal, a székelység jelképeivel, va-lamint a farkába harapó sárkánnyal. A konyhába nyíló ajtó keretének egyik fele szintén eredeti reneszánsz oszlo-pos ajtókeret, szemöldökkővén rene-szánsz címerpajzsral. Az ajtókeret bal oldali hiányzó oszlopát Budapesten csináltattam – mondja a házigazda.

Barlabássy Lénárd bőkezű mecé-násként a környékbeliek mellett a székelyvásárhelyi egykori ferences kolostort is támogatta, ahogy azt a reneszánsz szobában kifüggesztett végrendeletében olvashatjuk. Felté-telezhetően az ő támogatásával ké-szült el a mai Vártemplom külső falán levő Szent Lénárd-freskó, tes-tamentumában pedig meghagyta, hogy a ferences kolostorba temes-sék.

A reneszánsz teremben a falba beépített félkörív alakú kő egy haj-dani szökőkút maradványa. Az ajtók mögött a méteresnél is vasta-gabb falakban kialakított üregben tették le a fegyverüket a kúriába ér-

kezők. A boltíves vadásztermet ér-tékes tróféák díszítik. Kérdésemre Barabássy Sándor elmondja: egy részük vadász dédnagyapjától ma-radt rá, aki Tisza István miniszter-elnök vadásztársa is volt, a többi ajándék, vagy vásárolta. A kandallót magyarországi barátja adta aján-dékba, az üllőgarnitúrát Héderfája holland támogatói.

A szalonban régi családi bútorok kaptak helyet, a zongora és egy láda néhai szemorvos barátjának aján-déka, egy üllőgarnitúra Magyaror-szágról származik, a falon levő nagy méretű festmény Felméri Ilo-nát ábrázolja 1896-ban. A szalon nyaranta az unokák szobájává válik. A lovagteremben a romokat ábrá-zoló fényképek emlékeztetnek a kezdetekre. A feltárásról készült ké-peken Barabássy Sándor segítőtár-sai láthatók, egy spanyol származású régész, a magyar kö-zépkor szerelmese, építészmérnök barátja a beszakadt mennyezetű he-lyiségben, amelynek szépen hajló boltíveiből ma már sejteni sem lehet, hogy milyen romos állapot-ban fogtak hozzá. Égerházy László magyarországi faragóművész vi-tézlő csesztvei Barlabássy Lénárdot ábrázoló alkotása díszíti a szemben lévő falat. Ebből a szobából nyílik a modern konyha és a fürdőház. A kandalló fölött is reneszánsz kori faragott kő látható. Az épület keleti kijárata a hajdani rózsakertre nyílik.

A falkutatások és dokumen-tumok alapján kiderült, hogy az ud-varházat 1745-ben barokk stílusúra építettek át, majd 1803-ban az iktári Bethlenen korszerűsítették, akik a kastély utolsó lakói voltak, ugyanis a 20. század kezdetén peres úton tu-lajdonossá vált Zichyek nem laktak benne. 1924-ben a román hatóságok sajtátították ki, és csendőrségi lakta-nyaként használták, 1945 után ál-lami gazdaság működött benne, ami egyfajta védelmet jelentett, nagyter-mében táncra oktatták a gyerme-keket.

A rendszerváltás után a gazda nél-kül maradt épület gyors romlásnak indult, míg 2000-re tető- és ácster-kezet nélkül maradt, a falakból fák nőttek ki – olvasható az udvarházzal szembe ismertetőben. Hogy a kastély-rom nyomtalanul el ne tűnjön, az utódok által átértett felelősség a fel-újításban öltött testet.

Az épület soha nem szerepelt a román műemlékjegyzékben. A ma-gyar épített örökség részét képező udvarházat a Teleki László Alapít-vány vette lajstromba, majd 2005-ben a kolozsvári Transylvanian Trust Alapítvány a megsemmisülésre ítélt erdélyi romok közé sorolta.

Érdeklődésemre a házigazda el-mondta, hogy vannak elképzeléseik a jövőt illetően, az udvarházat, ami-kor nem tartózkodnak benne, ün-nepségek, rendezvények szervezésére adnák bérbe, hogy fe-dezzék a költségeket, és folytathas-sák a felújítást.

Anyagkrónika 12. Textíliatípusok

Mivel lassan közeledik a hideg időszak, beszéljünk a természetes anyagból készült klasszikus kabátszövetről, a tweedről, az erős szövésű twillről, a szintén klasszikus vaterinről, mely a vaterxszel és a vászonnal együtt kabátok, zakók, öltönyök szabászához kell. A vasalóvaszon nemcsak a szabók munkaeszköze, hanem a háztartásban is jól fog.

Casoni Szálasi Ibolya

A tweed (gyapjúszövet) kedvelt

alapanyaga a felsőruházatnak, főként kabátok és nadrágok készülnek belőle. A szövése durva, felülete matt. Ritka szövésű, bolyhos felületű, közepes súlyú vagy nehéz, rugalmas, légáteresztő, négyzetes vagy kockás mintájú gyapjúkelme, kevés színben. Gyakran használjuk zsámolyok, székek, kanapék, függönyök szöveteként. Közepesen finom kártolt és durvább fésült fonalból gyártják, amelyek gyakran szálcsomókat is tartalmaznak. Eredetileg házilag font, egyenlőtlen fonalakból készült. Elnevezését a dél-skóciai Tweed folyóról kapta, ezen a környéken készítettek először ilyen jellegű, kézi szövőgépen szőtt szövetet (lásd Harris-tweed).

A twill erős szövésű pamut- vagy gyapjúszövet, felületén átlós irányú

szálvezetéssel. Főként nadrágok készülnek belőle.

A vasalóvaszon 100 százalékban pamut alapanyagra, alumíniumpigment technológiával készülő termék. Jó hőtartó képességű, ezüstös fényű anyag. Nemcsak vasalóvaszonnak, edényfogó kesztyűk bélésének is alkalmas.

A vaterin eredetileg gyapjuból

vagy pamutból készült közbélés, de manapság a könnyelnyben már a műszál közbélést is szinte mindig vaterinként emlegetik. Tulajdonképpen ma már a vaterin megegyezik a vliessel (flizzel.) Mivel közbélés, és a bőrrel nem is érintkezik, ugyanazt a célt szolgálja, mint a vlies (ami ugyebár műszálás).

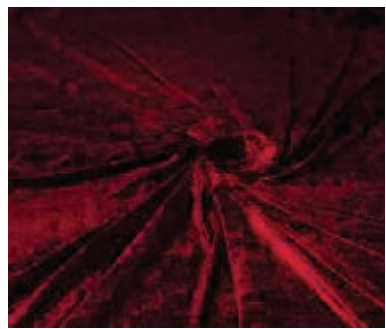
A vetex egy egyoldalas vagy kétoldalas ragasztós közbélés. A vas-

tagságot, a végleges merevséget tekintve több fajtája is létezik. Az egyoldalas vetext a ragasztós oldalával kell az anyaghoz illeszteni, és egy másik, lehetőleg pamutos anyagon keresztül maximum 180-200 fokon kell rávasalni a merevítési kívánt anyaghoz. A hő hatására a ragasztó megolvad és hozzátapad az anyagunkhoz. A kétoldalas vetex egy vékony hálós, hártyszerű anyag, ami papír hordozórétegen van. Ha ezt két anyag közé vasaljuk, akkor a két anyagot ragasztja össze. Ez utóbbi például vékony, kényes anyagok varrás nélküli, ragasztós felszegéséhez ideális. Főleg különböző szélességű szalagok formájában forgalmazzák.

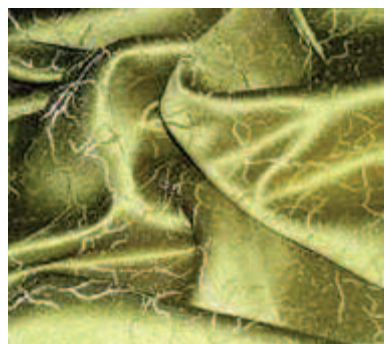
Az egyszerű, hagyományos parasztvászon kenderfonalból készül, tartósabb a lenvászonnál, de nem annyira simulékony, ellenben durvább és nehezebb is annál.

A velencei bársony a legjobb mi-

nőségű mintás selyembársonyok egyike. Nevét természetesen a gyártási helyéről kapta.

A velencei damaszt nagyon

finom damasztszövet, amelyből asztalterítők készülnek nagy, virágos mintával. Alapanyaga len.

A viszkóz az egyik legrégebben

gyártott „műszál”. Kb. 100 éve állítják elő mesterséges úton, de természetes alapanyagból, mégpedig cellulózból. A viszkózból készült termékek viselési tulajdonságai leginkább a pamutéhoz hasonlóak. Hajlamosabb ugyan a gyűrődésre, de a legújabb textilipari eljárásokkal és más alapanyagokkal történő kombinálásával ezt a kellemetlenséget sikerült megszüntetni. Színes és mintás kelméknél a pamutnál szemben viszont élénkebb árnyalatokat lehet kifesteni. A viszkózsálakat elasztánnal keverve egy nagyon kellemes, rugalmas kelmét kapunk, aminek a felhasználási területe nagyon széles lehet.

A vitorlavászon, más néven sá-

torszövet erős minőségű len-, kender- vagy pamutszövet. A len- és a

kendervászon lúgozott fonalból készül, láncfonala kettős fonál, vetüleke egyszerű fonál. A pamutvászon erős cernából készül panamakötéssel.

A voile (ejtsd: voál) az organzához képest sűrűbb szövésű, matt fényű, fényáteresztő függöny alapanyag. Tapintását tekintve testesebb, teltebb szerkezetű kelme. Jól és könnyen varrható, strapabíró, ezért közkedvelt. Régebben pamutból, ma már inkább lennel vagy poliészterrel kevert pamutból vagy csak poliészterből készül. Az anyag neve a francia fátyol (függöny) szóból ered.

Könnyedsége miatt elsősorban függönyanyagként használják, de a meleg égővi országokban szünnyugihálóknak is. Egyszerű textil, de egyéb anyag típusokkal összekombinálva dekoratív függönyanyag. Hímzett változatai a modern, romantikus és klasszikus otthonok öltöztetői lehetnek. Kétszeres ráncolással ajánljuk. Tisztítás, tárolás után vasalást igényel. Kíméletes mosás után lecsurgatva és nedvesen a helyére függesztve megspórolható a vasalás. Több változata van.

Ember és állat harmóniája Kutyaoztatás a kutyás klubban

Nemrég szervezték meg első ízben a Maros megyei Dog Fun Sport Club első kutyás táborát, ahol a résztvevők közül a legkisebb tíz, a legidősebb gazdi pedig ötvenéves volt. A táborról, a klub megalakulásának körülményeiről és a célkitűzésekről Pletl István okleveles kutyakiképzőt kérdeztük.

Szer Pálosy Piroska

Amint a kutyás klub létrehozója és működtetője előljáróban elmondta, a szeptemberi kutyás tábor helyszínének kiválasztása a Har-

gita megye festői környezetében található ivómezei Kolping tábora esett, mivel ott még szerveztek ilyen jellegű eseményeket, és minden körülmény adott egy hasonló tábor megszervezésére. Számos fajtájú kutya vett részt: argentin dog, foxterrier, labrador, német juhász, svájci fehér juhász, amerikai staffordshire terrier stb. A standard gyakorlatok mellett a résztvevőknek megkezeléseket tartogattak, mint a reggeli bemelegítés, gazdacseré, olyan programokat, amelyek segítik a kutyák fizikai és szellemi fejlődését. Voltak őrző-védő gyakorlatok, de engedelmesre és szépségkiállításra való felkészítés is. A zetelaki gátnál tett látogatás

során a kutyák az úszótudományukat tudták bemutatni, az erdei séta alatt a résztvevők-kikapcsolódásról és relaxációról beszélgettek. A szeptemberi hétvégén minden kutya és gazda új ismeretekkel gazdagodott, megtanulta jobban megérteni és kezelni kutyáját, amelynek ösztönös és tanult viselkedésformái vannak. Ha ezt sikerül a gazda javára fordítani, akkor az állat egy olyan társává válik, amellyel örömmel együtt élni.

– Az együtt töltött napok sikere a tábor résztvevőinek köszönhető, akiknek ezúton is köszönöm a bizalmat, a segítséget és megértést, akárcsak jó barátomnak, *Tudor Sălăgeannak* a tábor létrejöttében nyújtott segítséget – mondta beszélgetőtársunk.

– *Mikor alakult meg a kutyások klubja, és milyen céllal?*

– A klub 2018-ban alakult, de a tényleges tevékenységét idén márciusban kezdte el.

Jelenleg több mint száz klubtagunk van. 22 év után szükségét láttam annak, hogy a kutyás gazdikat összefogjuk. Csoportosan minden ágazatot jobban lehet gyakorolni, legyen szó engedelmes, őrző-védő gyakorlatokról vagy szépségkiállításra való felkészítésről. Aminek a legjobban örülnek mind a gazdik, mind a kutyák, az a kezdetleges akadálypálya, ami kikapcsolódás mindkettőjük számára. Az akadálypálya különféle méretű szökőakadályokból áll, de van vászonanyagú rövid, egyméteres, meg hosszú, ötméteres alagút, ami jelenleg kész, billenőhinta típusú akadály, és háztető alakú mászóakadály.

– *Miként válhat valaki a csoport tagjává?*

– Azok, akik a Dog Fun Sport Clubba szeretnének beiratkozni, egy beiratkozási lapot kell kitöltsenek, és az évi tagsági díj kifizetése után klubtagokká is válhatnak. A klubtagság előnyökkel jár, mivel kedvezőbbek az árak a foglalkozásokon, és a klub által szervezett eseményeken is kedvezményben részesülnek.

– *Kinek ajánlott a klub foglalkozásaira elvinni a házi kedvencét?*

– Mindenkit szeretettel várunk, aki kutyájával szeretne foglalkozni, mivel különféle programok vannak a kutyák korától és képzettségi fokától függően. A foglalkozásokat ajánljuk mind a képzett kutyáknak, mind azoknak a gazdiknak, akiknek a négylábú kedvencel bizonyos viselkedési problémáik vannak. A foglalkozások lényege, hogy az engedetlen vagy kevésbé képzett kutyák tanuljanak, a képzett kutyákat pedig szinten tartásuk.

– *Hol zajlanak a foglalkozások, és milyen rendszerességgel?*

– Jelenleg hetente egyszer tartjuk, ez a jövőben változni fog heti több alkalomra, melyeket Maroszentgyörgyön, a Sósút utca végében szervezünk – mondta Pletl István, a kutyás klub alapítója és működtetője.

Törvény van, de csak papíron

Többtucatnyian tüntettek vasárnap Bukarestben, a parlagrafű irtásáról rendelkező törvény alkalmazását követelve. A fővárosi Kiseleff-parkban tartott eseményre az Élet parlagrafű nélkül elnevezésű tájékoztató kampány keretében került sor, amelynek célja tudatosítani a parlagrafű irtását kötelezővé tevő 2018/62-es törvény alkalmazásának fontosságát.

A szervezők szerint Romániában hozzávetőlegesen hatmillióra tehető a parlagrafűre allergiás személyek száma.

„Azért gyűltünk itt össze, hogy megmutassuk a hatóságoknak, hogy létezőnk, sokan vagyunk, és hogy a parlagrafű-allergia fáj. Nekik kötelességük lenne biztosítani a nyugodt életet az ország állampol-

gárai számára. Azért vagyunk itt, hogy nyomást gyakoroljunk egy törvény alkalmazása érdekében. Mert a jogszabály hatályban van, de nem alkalmazzák, évente romániaiak ezreiről derül ki, hogy parlagrafű-allergiában szenvednek. A környezetvédelmi, az egészségügyi és a mezőgazdasági minisztériumnak tájékoztató kampányokat kellene szerveznie e gyomnövény hatásairól. Ez nem szeszély, ez nem divat, ez kinszenvedés az allergiások számára. Három hónapon át csak egészségügyi maszkot viselve tudunk kijönni a házból, vagy bezárkózunk a lakásunkba. Márpedig nem jó ország az, amelyikben egy gyomnövény miatt el kell barikádoznod magad a házban” – fogalmazott Ionela Năstase szervező.

A 2018/62-es törvény értelmében a telektulajdonosoknak, valamint a közutak, vasúti szakaszok, folyópartok, tavak karbantartóinak minden évben legkésőbb június 30-áig kötelességük kiirtani területeiken a parlagrafűvet, ugyanakkor gondoskodniuk kell arról, hogy a gyomnövény az idény végéig ne üsse fel a fejt ismét. Ennek elmulasztása esetén a magánszemélyek 750-től 5000 lejig, míg a jogi személyek 5000 lejtől 20.000 lejig terjedő bírsággal büntethetők.

A parlagrafű augusztus-szeptemberben virágzik, a pollenjére allergiás személyeknél gyakori tüszentést, könnyezést, szemviszketést, orrfolyást, fulladásérzetet, szédülést okoz. (Agerpres)

Főtéri történet

Mesterségek címere

Ötvös József

A cím olvasásakor jó néhányunknak az a klasszikus, vidám gyerekjáték jut eszünkbe, amikor mutogatással kellett megjeleníteni valamilyen mesterséget, és a többieknek fel kellett ismerni. Valóban vidám és élvezetes játék, gyerekfoglalkozás volt mindez, mert a faluról érkezett ifjú a tehén fejését próbálta sző nélkül, csak testmozgással megjeleníteni, de a tősgyökeres városi, aki addig még nem látott kézzel való fejtést testközelben, sehogyan sem tudta felismerni az egyébként jól előadott, egyszerű foglalkozást.

Marosvásárhely főterének szélén, éppen érintőlegesen, részben eltakarva, áll egy eredetien szép épület, amelyen a száz évvel ezelőtti mesterségek címerei láthatók ma is. Jó párszor elmentem az épü-

let mellett, de nem figyeltem meg annak érdekességét. Bizony, útikalauz figyelmeztetésére volt szükségem, hogy a Marosvásárhellyel való fél évszázados kapcsolatom (iskola, szórakozás, művelődés, szolgálat) után felfedezem ezt az egyedülálló és érdekes kordokumentumot. Az egykori Iparos Tanoncotthon – mint a mai Bolgárok terének legimpozánsabb épülete – 1914-1915-ben épült, és ablakai fölött az akkor itt űzött, tanított mesterségek jelképeit örökítették meg a mesterségek kezdőbetűivel. Egy évszázad múlva már a felsorolás is érdekesnek tűnik: kőm(űves), kőf(aragó), ács, bád(ogos), aszt(alos), lak(atos), fest(ő), üveg(ező), szobr(ász), vízv(ezető), vill(anyszerelő).

Mennyi szép szakma, fontos mesterség, s száz év múlva egy részük kihaltfélben van, pedig még

mindig szükség lenne rájuk. Milyen nehéz ma erre felé jó és megbízható bádogost találni, vagy éppen kőfaragót. Közben eltűnődöm az egyik bejárati ajtón díszelő tájékoztatót, amely a ma ott székelő Marosvásárhelyi Kulturális Tudományegyetem kínálatát sorolja fel: számítógép-kezelés, könyvtáros, szociális munka, fényképezés, autómódellkészítés, drónok, szabás-varrás, kommunikáció, autós szakmák, hegesztő, meg angol és német nyelv. Bizony, nagyot fordult a világ száz év alatt a Bolgárok terén, Marosvásárhelyen, a Kárpátok övezte Erdélyországban.

Közben szemügyre veszem távolabbról is az eredetien egyedi, főtér melletti épületet, amelyet egy ráépített négyemeletes, szegényes külsejű tömbház és egy balkáni stílusú épület fog közre. Utóbbi 1925-1935 között építették, emléktáblája szerint román inasok otthonának. A mellette álló, húsz évvel fiatalabb Iparos Tanoncotthon mindenki felé nyitott volt, és ez engem ma is büszkeséggel tölt el.

Miguel de Cervantes Saavedra spanyol író (XVI-XVII. század) egyik gondolatát idézzük a rejtvény fősoraiban.		FOGYASZTHATÓ	ALÁ INDIAI KIRÁLY VOLT	NŐI NÉV (MÁRC. 22. NÉVVALTOZAT)	VENDÉGLŐI LAP	HUNYADI LÁSZLÓ NÁDORA	JUTTAT A JUPITER EGYIK HOLDJA	MARTIN... (J. LONDON MŰVE)	...AVIV IZRAELI VÁROS	TALÁLI	SZAVAZAT	AZ EZÜST VEGYJELE FR. ERED. NŐI NÉV	FRANCIA-BELGA FOLYÓ	RAG, A-NAK PÁRJA	CSECSEMŐ-ITAL
1.															M
KIVÁNO, ÓHAJTÓ	2.	TOJÁS-HIMZŐ ESZKÖZ	BEFEKTE-TENDŐ PÉNZ	ÓRÓMAI VISELET	IDEGEN ÁRON	HOLLAND SZIGET (KARIB)	USA TÖKÉS CSALÁD	TÚLZOTTAN SÜTÖTT	GÖRBE SZAKASZ	... ATYA BÜNE (E.D. QUEJROS)					
IZ, BUKÉ															
UNSZOLÓ															
CSERNÁTONI VÁRRÓM															
A NÁTRIUM VEGYJELE															
RÓMAI 200															
A KÉN ÉS TANTÁL VEGYJELE															
VETEMÉNYES															
GYORSAN PÁROLOG															
ÓRÓMAI ÜDVÖZLET															L.N.J.

Szeptember 26-i rejtvényünk megfejtése: **Az asszony akkor a legerősebb, ha gyöngességgel vértzi fel magát.**

Bajnokok Ligája: Londonban kiütötte a Tottenhamet a Bayern

A Bayern München 7-2-re győzött a legutóbbi döntős Tottenham Hotspur otthonában a labdarúgó Bajnokok Ligája csoportkörének második fordulójában, kedden.

A londoni csapat szerezte meg a vezetést, ám a bajorok a mesternégyest szerző Serge Gnabry vezérletével fordítottak, és fölényes sikert arattak. A német válogatott játékos ezt megelőzően nem talált be a BL-ben. A Tottenham története során először kapott hazai pályán hét gólt nemzetközi kupameccsen.

Az A csoportban a Paris Saint-Germain két játéknappal után négy-, illetve ötpontos előnyben van riválisaival szemben, miután 1-0-ra nyert a Galatasaray vendégeként. A Manchester City a C csoportban múlta felül két góllal a Zágrábi Dinamót, amely a selejtezőben a Ferencváros bűcsúztatta. A D jelű négyesben az Atlético Madrid és a Juventus fej fej mellett halad, miután mindkét együttes érvényesítette a papírformát és begyűjtötte a három pontot.

Eredményjelző

* *A csoport:* Galatasaray (török) – Paris Saint-Germain (francia) 0-1, Real Madrid (spanyol) – Club Brugge (belga) 2-2 (0-2). Az állás: 1. Paris Saint-Germain 6 pont, 2. Brugge 2, 3. Galatasaray 1 (0-1), 4. Real Madrid 1 (2-5).

* *B csoport:* Tottenham Hotspur (angol) – Bayern München (német) 2-7, Belgrádi Crvena zvezda (szerb) – Olimpiakosz Pireusz (görög) 3-1. Az állás: 1. Bayern München 6 pont, 2. Crvena zvezda 3, 3. Olimpiakosz 1 (3-5), 4. Tottenham 1 (4-9).

* *C csoport:* Manchester City (angol) – Zágrábi Dinamo (horvát) 2-0, Atalanta (olasz) – Sahtar Donyeck (ukrán) 1-2. Az állás: 1. Manchester City 6 pont, 2. Dinamo Zagreb 3 (4-2), 3. Sahtar Donyeck 3 (2-4), 4. Atalanta 0.

* *D csoport:* Juventus (olasz) – Bayer Leverkusen (német) 3-0, Lokomotiv Moszkva (orosz) – Atlético Madrid (spanyol) 0-2. Az állás: 1. Juventus 4 pont (5-2), 2. Atlético Madrid 4 (4-2), 4. Lokomotiv Moszkva 3, 4. Bayer Leverkusen 0.

Cristiano Ronaldo újabb rekordot döntött

Cristiano Ronaldo egy rekordot megdöntött, kettőt pedig beállított kedden a labdarúgó Bajnokok Ligájában.

Az ötszörös aranylabdás portugál sztár azzal, hogy csapatával, a Juventussal 3-0-ra legyőzte a Bayer Leverkusent, már rekordot jelentő 102 győzelemmel jár a legrangosabb európai kupasorozatban. A korábbi csúcsot a spanyol Iker Casillas kapus tartotta 101 sikerrel.

A 34 éves támadó két másik rekordot is beállított: keddi találásával már a 33. különböző csapat ellen szerzett gólt, ezzel a spanyol Raúllal holtversenyben vezet a vonatkozó rangsort. A portugál játékos mindemellett sorozatban 14. BL-idényében volt eredményes, erre előtte csak Raúl és Lionel Messi volt képes.

Serge Gnabry négyet vágott Lloris kapujába – korábban nem szerzett gólt a BL-ben! Fotó: AFP

Ismét megsérült Kevin De Bruyne

Megsérült, így nem léphetett pályára csapata, a Manchester City Zágrábi Dinamo elleni keddi labdarúgó Bajnokok Ligája-mérkőzésén Kevin De Bruyne. A belga középpályás az Everton elleni szombati angol bajnoki összecsapáson szenvedett ágyéksérülést. Azt egyelőre nem tudni, De Bruyne-nek mennyi időt kell kihagynia, az együttes szerint az attól függ, hogyan reagál majd a kezelésekre. De Bruyne – aki a szezon első hét bajnoki mérkőzésén nyolc gólpaszt adott – az előző szezon nagy részében sérült volt, mindössze 31 mérkőzésen szerepelt.

Új edzővel érkezik a Ludogorec Budapestre

A Ferencváros labdarúgócsapata ma az Európa-liga csoportkörében a Ludogorecet fogadja, amelyet a nyári Bajnokok Ligája-selejtezőben két alkalommal is legyőzött.

A bolgárok új vezetőedzővel érkeznek Budapestre, hiszen Sztójcso Sztoevet időközben a csapat korábbi játékosa, Sztaniszlav Gencsev helyettesítette a kispadon. Ugyan egyelőre ideiglenes jelleggel, de mivel a klub vezetősége nagyon elégedett a 38 éves szakember munkájával, előfordulhat, hogy hamarosan véglegesítik, írták a Ferencváros honlapján.

Fotó: Fradi.hu

„A Ferencváros ellen legutóbb sok hiányzónk volt, öt játékosunk hiányzott az alapemberek között, és többen le voltak maradva a felkészüléssel is. Most más a helyzet, arra számítok, hogy a mérkőzés képe is másmilyen lesz, mint a múltkor, ezért győzelemre készülünk, mert ez fontos lépés lehet a továbbjutásért folytatott harcban. Igyekszem minden percet és lehetőséget kihasználni” – idézték Gencsev nyilatkozatát.

A Ludogorec vezetőedzője elmondta, bízik benne, hogy az elmúlt hétvégén, a Danav Rusze idegenbeli, 1-0-s legyőzésekor megsérült Marcellino bevethető lesz a találkozón, amely 19.55 órakor kezdődik, és a DigiSport 4 TV, valamint a Look Sport élőben közvetíti.

Bajnokok Ligája-selejtezőbeli ellenféllel találkozik a Kolozsvári CFR is: az erdélyi alakulat a Celtic Glasgow vendége 22 órai kezdettel (TV: DigiSport 1, Telekom Sport 1, Look Plus). „Legyőztük őket, és továbbjutottunk ellenük, ez mindenképpen pluszmotivációt jelent majd számukra, mert vissza szeretnének vágni. Az első csoportmérkőzésen megszerzett nagyszerű győzelemmel nyomás alá helyeztük magunkat, mert míg a rajt előtt nem hittem abban, hogy lehetséges a továbbjutás az egyenes kieséses szakaszba, most már ez valószínűnek tűnik, és mindent meg kell tennünk azért, hogy sikerüljön” – nyilatkozta a mérkőzés kapcsán a CFR edzője, Dan Petrescu.

Az Európa-liga mai programja

* 17.50 órától

– L csoport: Asztana (kazah) – Belgrádi Partizan (szerb)

* 19.55 órától:

– G csoport: Young Boys (svájci) – Glasgow Rangers (skót), Feyenoord (holland) – FC Porto (portugál) (Telekom Sport 2, Look Sport 2)

– H csoport: CSZKA Moszkva (orosz) – Espanyol (spanyol) (Look Sport 3), Ferencváros – Ludogorec (bolgár) (DigiSport 4, Look Sport)

– I csoport: St. Etienne (francia) – VfL Wolfsburg (német), Olekszandrija (ukrán) – Gent (belga)

– J csoport: Basaksehir (török) – Borussia Mönchengladbach (német), Wolfsburg (osztrák) – AS Roma (olasz) (DigiSport 3, Telekom Sport 4)

– K csoport: Besiktas (török) – Wolverhampton Wanderers (angol) (Telekom Sport 3), Braga (portugál) – Pozsonyi Slovan (szlovák)

– L csoport: AZ Alkmaar (holland) – Manchester United (angol) (DigiSport 2, Telekom Sport 1, Look Plus)

* 22.00 órától:

– A csoport: Sevilla (spanyol) – APOEL (ciprusi) (DigiSport 4, Telekom Sport 4, Look Sport 3), Dudelange (luxemburgi) – Qarabag (azeri)

– B csoport: Malmö (svéd) – Koppenhága (dán), Lugano (svájci) – Dinamo Kijev (ukrán)

– C csoport: Trabzonspor (török) – Basel (svájci), Krasznodar (orosz) – Getafe (spanyol)

– D csoport: Lisszaboni Sporting (portugál) – LASK Linz (osztrák), Rosenborg (norvég) – PSV Eindhoven (holland)

– E csoport: Celtic Glasgow (skót) – Kolozsvári CFR (román) (DigiSport 1, Telekom Sport 1, Look Plus), SS Lazio (olasz) – Rennes (francia) (DigiSport 2, Telekom Sport 3, Look Sport)

– F csoport: Arsenal (angol) – Standard Liege (belga) (DigiSport 3, Telekom Sport 2, Look Sport 2), Vitória (portugál) – Eintracht Frankfurt (német)

Európai focikörkép

* *Angol Premier Liga, 7. forduló:*

Bournemouth – West Ham United 2-2, Aston Villa – Burnley 2-2, Chelsea – Brighton & Hove Albion 2-0, Crystal Palace – Norwich 2-0, Everton – Manchester City 1-3, Leicester – Newcastle United 5-0, Manchester United – Arsenal 1-1, Sheffield United – Liverpool 0-1, Tottenham – Southampton 2-1, Wolverhampton – Watford 2-0. Az élcsoport: 1. Liverpool 21 pont, 2. Manchester City 16, 3. Leicester 14.

* *Spanyol La Liga, 6. forduló:* FC Barcelona – Villarreal 2-1, Betis – Levante 3-1, Celta Vigo – Espanyol 1-1, Eibar – Sevilla 3-2, Leganés – Athletic Bilbao 1-1, Mallorca – Atlético Madrid 0-2, Real Madrid – Osasuna 2-0, Real Sociedad – Alavés 3-0, Valencia – Getafe 3-3, Valladolid – Granada 1-1; *7. forduló:* Alavés – Mallorca 2-0, Athletic Bilbao – Valencia 0-1, Atlético Madrid – Real Madrid 0-0, Eibar – Celta Vigo 2-0, Espanyol – Valladolid 0-2, Getafe – FC Barcelona 0-2, Granada – Leganés 1-0, Levante – Osasuna 1-1, Sevilla – Real Sociedad 3-2, Villarreal – Betis 5-1. Az élcsoport: 1. Real Madrid 15 pont, 2. Granada 14, 3. Atlético Madrid 14.

* *Olasz Serie A, 5. forduló:* Brescia – Juventus 1-2, Fiorentina – Sampdoria 2-1, Genoa – Bologna 0-0, Hellas Verona – Udinese 0-0, Inter – Lazio 1-0, Napoli – Cagliari 0-1, Parma – Sassuolo 1-0, AS Roma – Atalanta 0-2, SPAL – Lecce 1-3, Torino – AC

Milan 2-1; *6. forduló:* Cagliari – Hellas Verona 1-1, Juventus – SPAL 2-0, Lazio – Genoa 4-0, Lecce – AS Roma 0-1, AC Milan – Fiorentina 1-3, Napoli – Brescia 2-1, Parma – Torino 3-2, Sampdoria – Inter 1-3, Sassuolo – Atalanta 1-4, Udinese – Bologna 1-0. Az élcsoport: 1. Inter 18 pont, 2. Juventus 16, 3. Atalanta 13.

* *Német Bundesliga, 6. forduló:* Borussia Dortmund – Brémai Werder 2-2, Lipcsei RB – Schalke 04 1-3, Hoffenheim – Mönchengladbach 0-3, Fortuna Düsseldorf – Freiburg 1-2, Mainz – Wolfsburg 0-1, Augsburg – Bayer Leverkusen 0-3, 1. FC Köln – Hertha BSC 0-4, Paderborn – Bayern München 2-3, Union Berlin – Eintracht Frankfurt 1-2. Az élcsoport: 1. Bayern München 14 pont, 2. Lipcsei RB 13, 3. Freiburg 13.

* *Francia Ligue 1, 7. forduló:* AS Monaco – Nice 3-1, St. Etienne – Metz 0-1, Dijon – Olympique Marseille 0-0, Nantes – Stade Rennes 1-0, Toulouse – Angers 0-2, Montpellier HSC – Nimes 1-0, Lille – Strasbourg 2-0, Paris St. Germain – Reims 0-2, Amiens SC – Bordeaux 1-3, Brest – Lyon 2-2; *8. forduló:* AS Monaco – Brest 4-1, Metz – Toulouse 2-2, Bordeaux – Paris St. Germain 0-1, Nice – Lille 1-1, Nimes – St. Etienne 0-1, Lyon – Nantes 0-1, Olympique Marseille – Stade Rennes 1-1, Strasbourg – Montpellier HSC 1-0, Angers – Amiens SC 1-1, Reims – Dijon 1-2. Az élcsoport: 1. Paris St. Germain 18 pont, 2. Angers 16, 3. Nantes 16.

Megyei labdarúgó-bajnoki eredmények

* *4. liga, 4. forduló:* Dicsőszentmártoni Viitorul – Mezőrűcs 1-7, Dános – Mezőzáh 1-2, Görgénysoákna – Hadrév 4-1, Radnót II – Gernyeszeg 16-0, Mezőceked – Koronka 3-0. Az élcsoport: 1. Radnót II 12 pont, 2. Görgénysoákna 9, 3. Mezőrűcs 9.

* *5. liga, Északi csoport, 3. forduló:* Nyárádremete – Lövér 3-1, Mezőkirályfalva – Köhér 0-5, Tuson – Alsóidecs 1-2. Az élcsoport: 1. Köhér 7 pont, 2. Nyárádremete 7, 3. Alsóidecs 7.

* *5. liga, Déli csoport, 3. forduló:* Marosludas II – Kerelő II 9-0, Mezőgerebenes – Magyarsáros 2-0, Mezőméses – Mezőtőhát 1-1. Az élcsoport: 1. Mezőgerebenes 9 pont, 2. Marosludas II 7, 3. Mezőméses 4.

* *6. liga, 5. forduló:* Sáromberke – Harasztkerék 0-8, Nyárádgálfalva – Jedd 3-2, Hármásfalva – Csittszentiván 1-8, Csikfalva – Székelybere 5-2, Egrestő – Kibéd 1-5, Küküllőszéplak – Mezőpanit 3-1, Mikefalva – Somosd 1-2. Az élcsoport: 1. Somosd 15 pont, 2. Kibéd 15, 3. Harasztkerék 11.

Kiss Ernő eddig ismeretlen búcsúlevelét mutatták be Budapesten

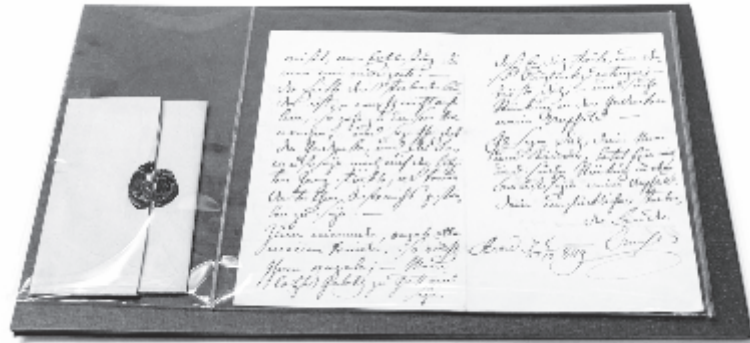
Kiss Ernő altábornagy, az aradi vértanúk egyikének eddig ismeretlen búcsúlevelét mutatták be a Magyar Nemzeti Levéltár (MNL) Országos Levéltárában szerdán Budapesten.

A történelmi jelentőségű, német nyelvű, autográf levelet a Központi Antikvárium árverésén vásárolta meg a levéltár az Emberi Erőforrások Minisztériumának támogatásával. A dokumentumot korábban magántulajdonban, a kutatástól elzárta őrizték. Kiss Ernőnek eddig két búcsúlevele volt ismert.

A szerdán bemutatott, 1849. október 5-i keltezésű levelet Kiss Ernő féltestvérének, Juliana von Leeuwen bárónőnek címezte, aki a dokumentum szerint udvari kapcsolatai révén próbált segíteni fivérének. A levélben a tiszt hitet tesz a Habsburg uralkodóház iránti hűsége mellett, valamint arról ír, hogy megpróbált közbenjárni a két birodalom közötti béke érdekében, és hiába kérte elbocsátását a magyar kormányzattól. Utóbbi állítást más történelmi adatok is megerősítik, eszerint Kiss Ernő 1849. januárban kérte elbocsátását, amit Kossuth Lajos egy udvarias, de határozott levélben megtagadott.

Kiss Ernő végig kitartott a szabadságharcban, talpig férfi, igazi katona és keresztény volt – mondta Kásler Miklós, az emberi erőforrások minisztere az aradi vértanúk kivégzésének 170. évfordulója alkalmából összehívott sajtótájékoztatóján, amelyen átadta a dokumentumot a levéltárnak.

A miniszter felidézte: a többi aradi vértanúhoz hasonlóan, bár megtehette volna, Kiss Ernő nem menekült el a felelősségre vonás

Kiss Ernő eddig ismeretlen búcsúlevele

elől. Mivel császári erők ellen nem vezényelt a csapatait, az ítéletét kötél helyett golyó általi halálra módosították. Az ítélet végrehajtásakor az első golyó a vállát találta el, ezután maga vezényelt újabb sortüzet a kivégzőosztagnak.

A most átadott búcsúlevelben arra kéri féltestvérét, hogy ne haragudjon senkire, és bocsásson meg ellenségeinek – tette hozzá Kásler Miklós.

A háromoldalas levél tartalmi elemeiben megegyezik a korábban is ismert Kiss Ernő-búcsúlevelekkel – mondta el az eseményen Németh György főlevéltáros. Hozzáfűzte: Kiss Ernő dúsgazdag örmény családban született, egyike volt a kevés magas rangú császári tisztnek, akik átléptek a magyar honvédségbe, és végigszolgálták a szabadságharcot. Ezért Kossuth Lajos mindvégig nagy megbecsüléssel övezte.

Kiss Ernő a magyar huszárszermény megtestesítője volt. A szabadságharc kezdetétől a szerb felkelők ellen harcolt, nevéhez fűződik az első jelentős magyar győzelem, a perlaszi szerb megerősített tábor el-

foglalása. A pákozdi csata előtt majdnem öt bízta meg a magyar főserg irányításával. Az 1849. januári pancsovai vereség után lemondott a délvidéki hadtest irányításáról, ezt követően adminisztratív munkát végzett, és több ízben is helyettesítette a hadügyminisztert – idézte fel Németh György.

Hangsúlyozta: Kiss Ernő ítéletét elsőként hirdették ki az aradi tizenhármak közül. Kivégzése után tisztizsgálója titokban kihantolta és álnéven temette el az aradi temetőben. Néhány hét után Katalinfalván temették újra, itt 16 évig nyugodott, majd az eleméri családi kriptában lelta meg végső nyughelyét.

Ő. Kovács József, az MNL főigazgató-helyettese a sajtótájékoztatón kiemelte: az 1848-49-es szabadságharc az egyik legfontosabb sorsforduló a magyar történelemben és a nemzeti emlékezetben. Az aradi vértanúk példaképe jelentenek a magyarok minden nemzedéke számára, minden hozzájuk kötődő emlék és információ a magyar nemzeti identitás szerves része. (MTI)

Októbertől a mozikban: Vadonvilág

Október 10-től vetítik a mozikban a Vadonvilág – gróf Széchenyi Zsigmond nyomában című alkotást. Lerner János dokumentumfilmje az egyik legismertebb magyar Afrika-kutató és vadászíró életéről szól.

Az alkotást szeptember 20-án mutatták be a 16. CineFest Miskolci Nemzetközi Filmfesztivál CineDocs nevű szekciójában, Budapesten pedig kedden este tartották a díszbemutatóját az Uránia Filmszínházban.

Az egész estés alkotás nemcsak egy életrajzi film, hanem bemutatja az Afrika múltját és jelene közötti drámai változásokat, felhívja a figyelmet a természetvédelem jelentőségére – hangzott el az M1 aktuális csatorna szerdai műsorában.

A film bemutatja, hogy 1930-ban mit érzett Széchenyi Zsigmond, amikor először kijutott Afrikába, hogyan járta be a földrészt. Ezt követően 1964-ben, megpróbáltatásai után ismét visszatért Afrikába, ebből az utazásból írta Denaturált Afrika című vadásznaplóját, amelyben utolsó afrikai utazását örökíti meg, amit feleségével, Hertelendy Margittal közösen tett. Mint mondta, a film

készítése során az 1964-es út leírásait követte végig a stáb. A film, amely a Kilimandzsáró vidékére kalauzolja el a nézőt és mozaikszerűen eleveníti fel Széchenyi Zsigmond vadász, író életének legjelentősebb, sorsdöntő epizódjait, bemutatja a földrészt átalakulását, a népességszaporodást és a vadállományban bekövetkezett változásokat is. A film olyan felvételeket is tartalmaz, amelyeket Széchenyi Zsigmond özvegye, Hertelendy Margit készített afrikai útjukon.

Lerner János arról beszélt, hogy bár sok mindent lehet Széchenyiről tudni: az olvasóközönség ismeri a könyveit, a vadászok pedig a vadászmultját, de az életéről viszonylag kevés dolog került eddig a nyilvánosság elé.

Mint fogalmazott, Széchenyi „igencsak sok pofont kapott az élettől”: 1945-ben, Budapest ostromakor teljes tróféagyűjteménye elégett, utána mint arisztokratát deklaszáltak, száműzték, kitelepítették, börtönbe zárták.

Rengeteg megpróbáltatáson ment keresztül, de talpra tudott állni. Végül élete alkonyán ismét visszatért Afrikába – idézte fel a rendező. (MTI)

Az ukrán elnök fogadta Tom Cruisét

Volodimir Zelenskij hivatalában fogadta Tom Cruise amerikai színészt, aki az ukrán elnök meghívására érkezett Kijevbe – hozta nyilvánosságra kedden az elnöki hivatal. A közlemény szerint, amelyet az Ukrajinszka Pravda hírportál ismertetett, a találkozót még hétfő este tartották. Tom Cruise közölte Zelenskijjal, hogy egy új mozifilm forgatásához keres ukrain helyszíneket, ezért is látogatott egyebek mellett az országba. Az ukrán elnök beszélt a filmiparban szerzett saját tapasztalatairól, valamint tájékoztatta az Ukránban filmeket forgató külföldi filmgyártóknak járó kedvezményekről szóló új jogszabályokról.

Zelenskij 2004 és 2013 között számos – elsősorban Oroszországban forgalmazott – orosz nyelvű mozifilmben játszott főszerepet, majd 2018-ban egy ukrán nyelvű vígjátékban. Ezenkívül ő játszotta az elnök szerepét a Nép szolgálja című három évados, 2015-től 2019 tavaszáig futó televíziós vígjátéksorozatban, ami sokban hozzájárult államfővé választásához. Emellett producerként, forgatókönyvíróként és rendezőként is tevékenykedett a filmiparban. (MTI)

Rembrandt 350 éve halt meg

Háromszázötven éve, 1669. október 4-én halt meg Rembrandt Harmenszoon van Rijn holland festő és rézkarcoló, az egyetemes képzőművészet óriása.

A keresztnévén elhíresült festő 1606. július 15-én született Leidenben, egy jómódú molnár és egy pék lányának kilencedik gyermekeként. Szülei tudósnak szánták, tizennégy évesen beíratták a leideni egyetemre, de őt a festészet érdekelt, és Jacob van Swanenburgnál, majd Amszterdamban Pieter Lastmannál tanult. 1625-ben szülővárosában nyitott műhelyt, 1627-től már tanítványokat is fogadott, és a rézmetszésnek is mestere lett. Constantijn Huygensnek, Frigyes Henrik orániai herceg titkárának közbenjárására számos megrendelést kapott az udvartól, és csakhamar hírnevet szerzett. Jóllehet a festők számára akkoriban szinte kötelező volt az itáliai tanulmányút, Rembrandt soha nem hagyta el hazáját.

1631-ben Amszterdamba költözött, ahol sokat foglalkoztatott portréfestőként hírnévre, gazdagságra és tanítványok sokaságára tett szert. Három évvel később elvette mecénása, a műkereskedő Hendrick Uylenburgh unokahúgát, Saskiát, aki állandó modellje is lett. A festő 1639-ben egy divatos helyen, a későbbi zsidónegyed szélén vett előkelő házat, műgyűjteményét is gyarapította. A házasság éve a gazdagság és a művészi fénykor időszakát jelentették számára, de az asszony 1642-ben, nem sokkal negyedik (és egyetlen életben maradt) gyermekük, Titus világra jötte után elhunyt.

Felesége halála után pályája megtorpant, kevesebb megrendelést kapott. Viszonyt kezdett fia dadájával, aki idővel beperelte, azt állítván, hogy a festő házasságot ígért neki, és a bíróság nősülésre ugyan nem, de nagy ösz-

szegű kártérítésre kötelezte. Később sikerült bebizonyítania, hogy az asszony ellopta Saskia ékszereit, és dologházba csukatta. Az 1640-es években a nála jóval fiatalabb Hendrickje Stoffels lett a szeretője, de nem vette feleségül, mert akkor elesett volna a Saskia által Titus számára létrehozott alap jövedelmétől. Anyagi nehézségei állandósultak, fényűző életének költségeit még hatalmas bevételei sem fedezték. A csőd elkerülése érdekében 1656-ban el kellett adnia képeit, műgyűjteményét és házát, Amszterdam olcsóbb negyedébe költözött, s mind magányosabban élt. Az 1660-as évek elején meghalt Hendrickje, majd 1668-ban fia is, utolsó éveiben Hendrickjétől született lánya, Cornelia gondozta. A festőóriás 1669. október 4-én, hatvanhárom évesen, elszegényedve halt meg.

Mintegy 600 festményt, kétezer rajzot és 300 rézkarcolót készített, és még ma is kerülnek elő eddig ismeretlen alkotásai. Mintegy száz önarcképe közül az elsőt húszévesen, az utolsót halálának évében készítette, emellett sok festményén valamelyik szereplőben is önmagát örökítette meg.

Sok mitológiai és vallási képet festett, ószövetségi és újszövetségi témákat is feldolgozott. Képein a karakterek igen széles skálája bukkan fel a koldustól a hősig, bibliai témájú képeinek modelljei sokszor zsidó szomszédai voltak.

Rembrandt műgyűjtő is volt, házában német és itáliai rézkarcolók, kitömött állatok, ásványok, kagylók, márvány mellszobrok és pénzérmék is voltak, amelyeket háttértémaként használt. Anyagi gondjai miatt elvesztett, de mára eredeti állapotában helyreállított háza 1911 óta múzeumként működik.

Halálának 350. évfordulójáról világszerte megemlékeznek. Január végén a hágai Mauritshuis Múzeumban tárlattal nyílt meg a

Rembrandt-év. A világ legnagyobb Rembrandt-gyűjteményével rendelkező amszterdami Rijksmuseumban restaurálják az Éjjeli őrjáratot, s először – és feltehetően utoljára – mutatják be egyetlen tárlaton a múzeum szinte

teljes Rembrandt-gyűjteményét. A magyar Szépművészeti Múzeumban Rembrandt és tanítványai címmel, a Magyar Nemzeti Galériában Az önarckép fantomja – Rembrandt 350 címmel nyílt kamarakiállítás. (MTI)

Két személyautó és egy kamion ütközött Héjjasfalva közelében Egy halott és négy sérült

Oktober 2-án, szerdán reggel Fehéregyháza és Héjjasfalva között történt súlyos baleset, amelyhez a SMURD rohammentő szolgálat mentőhelikopterét is a helyszínen vezényelték. Egy személy elhunyt, négyen megsérültek – egy nő súlyosan –, a helyszínelés idején mindkét irányban szünetelt a forgalom.

Pálosy Piroska

Szerdán reggel 9.45 óra körül értesítették a megyei rendőrséget és a Maros Megyei Horea Katasztrófavédelmi Felügyelőséget a 112-es egységes hívószámon egy közúti balesetről, amely Fehéregyháza és Héjjasfalva között három jármű között történt.

A helyszíni kivizsgálás nyomán az első következtetések szerint a DN13 országút E60-as szakaszán a 106+700 km-nél egy Buzău megyében bejegyzett személygépkocsi áttért az ellentétes sávra, és egy ugyanabba az irányba haladó Maros megyei teherautó bal oldalának ütközött. Ezt követően az ellenkező irányból érkező személyautónak csapódott, és az úttest melletti területen felborult. A baleset kö-

Fotó: ISU

vetkeztében a buzăui rendszámú személyautó vezetője a helyszínen életét vesztette, a járműben utazó két női utas súlyos sérüléseket szenvedett, ezért kórházba szállították őket. Egyiküket a mentőhelikopter Marosvásárhelyre, a másik utast a segesvári kórházba szállította, a másik két

érintett jármű vezetői enyhébb sérülésekkel megúszták. A helyszíni szemle során a rendőrök arra a következtetésre jutottak, hogy a baleset szabálytalan előzés miatt következett be, a rendőrök vizsgálják a helyszínt, ezért mindkét irányban forgalomkorlátozást rendeltek el.

Lemondott a szervezett bűnözés elleni ügyészség főügyésze

Alírta szerdán Klaus Iohannis államfő azt a rendeletet, amellyel felmentette tisztségéből a Szervezett Bűnözés és Terrorizmus Elleni Ügyészség főügyészt, Felix Bănilă.

Bănilă szerdán nyújtotta be becsületbeli lemondását, miután az államfő korábban a tisztségéből való távozását kérte. Hétfői nyilatkozatában Iohannis azt mondta, elégedetlen a móddal, ahogyan a DIICOT a caracali ügyet kezeli. Hozzátette, a DIICOT közreműködésének szakmai többletet kellett volna hoznia, viszont Bănilă vezetésével „erre nem került sor, és a nyomozás számos kérdőjelet felvet”, ami „tovább rombolja az embereknek a hatóságokba vetett bizalmát”.

„Lemondásom oka nem az, hogy nem láttam volna el teljes hozzáértéssel, szaktudásommal és jóhiszeműségemmel latba vetve a funkciómmal járó feladatokat, de úgy ítélem meg, hogy jelen pillanatban a lemondásomra feltétlen szükség van ahhoz, hogy kollégáimnak ne feszült légkörben kelljen folytatniuk a munkát. Amint már említettem, a DIICOT tevékenysége nem korlátozódik a caracali ügyre, és ha ezt az – általam indokolatlannak tartott – árat kell fizetnem azért, hogy megfelelő körülmények között lehessen folytatni a munkát, akkor visszalépek tisztségemtől” – közölte szerdán Felix Bănilă. (Agerpres)

Könyvturi a Teleki Tékában

Oktober 3-án, ma 14 és 18 óra között a Teleki-Bolyai Könyvtár ismét könyvturit tart. A Téka nyitott könyvespolcára bevitt többszáznyi könyv kerül ki ilyenkor az udvaron felállított standokra. Kortárs szerzők, házi olvasmányok, ponyva, gyerekkönyvek és lexikonok egyaránt bekerültek a 2019-es év folyamán a vásárhelyi polcokról a Téka kapuja alá, egy meleg tea mellett ezekből lehet majd ingyen válogatni.

Gyereklüveket is biztosítanak a könyvturi idejére. A gyereklüveket a Kobak könyvesbolt Pirinyó játékoscsoportja tartja, 17 órától ugyancsak ők óvoda- és kisiskolai pedagógusoknak, illetve fiatal szülőknél tartanak ismertetést az általuk indított Pirinyó-pályázatról.

Târgu Mureș 88, Szovata 102
Marosvásárhely 88, Szovata 102
r • a • d • i • o

Reghin 94.7, Sighișoara 104.3
Săscăuț 94.7, Begeșuș 104.3

A hirdetés rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓ ház a Tudorban, a Muncii utca 24/11. szám alatt. Tel. 00-36-20-986-3208. (1/4640)

GYALUPAD és szerszámok eladók. Tel. 0743-135-225. (-)

ELADÓK felparcellázott telkek: 764 m², 905 m², 982 m² a Somostetőn (a Tudor oldalán). Érdeklődni naponta 9-16 óra között a következő telefonszámokon: 0770-274-001, 0730-912-710. (2/4666-l)

MINDENFÉLE

KÉSZÍTÜNK, szerelünk: külső műanyag redőnyöket, szalagfüggönyöket, harmonikaajtókat. Tel. 0265/218-321, 0744-121-714, 0766-214-586. (14/4654)

VÁLLALUNK: tetőjavítást, cserépforgatást, csatornakészítést, csatornajaavítást, bádogosmunkát. Tel. 0751-688-336. (8/4554-l)

MINDENHEZ értő mester nyugdíjasoknak 23% kedvezménnyel vállal tetőjavítást. Tel. 0743-512-168. (4/4571)

AUTOMATA mosógépeket és hűtőszekrényeket javítok. Tel. 0755-825-502. (5/4644-l)

VÁLLALUNK tetőkészítést cserépből és lemezből, famunkát stb. Nyugdíjasoknak 15% kedvezmény. Tel. 0758-639-258, Csaba. (2/4680-l)

MEGEMLÉKEZÉS

„Ne sírjatok, én már nem szenvedek, a fájdalom az, hogy nem lehetek veletek. Búcsúztam volna tőletek, de erőm nem engedett, csak a szívem súgta halkan: isten veletek. Nem így akartam, szerettem volna még köztetek lenni, de a halál legyőzött, el kellett menni.”

Jóságos szíved pihen a föld alatt, minden érted hulló könnycsepp nyugtassa álmodat.

Elfeledni téged soha nem lehet, te voltál a jóság és a szeretet. Fájó szívvel emlékeztünk október 2-án a szeretett férjre, édesapára, apósra, id. **CZEGŐ MIKLÓSRA** halálának első évfordulóján. Emléke legyen áldott! Bánatos felesége, két fia és menyeyei. (8/4673)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a drága férj, édesapa, após, nagytata, dédapa, rokon, barát és szomszéd,

SIKLÓDI EMIL életének 96. évében csendesleg megpihent. Temetése október 4-én 13 órakor lesz a kézdívasárhelyi református temetőben. Búcsúzik tőle a gyászoló család. (3/4642-l)

Fájó szívvel tudatjuk, hogy a drága jó édesanya, nagymama és dédi,

özv. **GUDOR GYULÁNÉ** szül. **NAGY ERZSÉBET**

életének 94. évében 2019. október 1-jén csendesleg megpihent. Drága halottunk temetése 2019. október 3-án, csütörtökön 13 órakor lesz a mezőcsávási sírkertben.

Búcsúzik leánya, Putyi, unokái, dédunokái és a rokonság. (1/4664-l)

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy a szeretett férj, édesapa, nagypapa, após, testvér, sógor, apatárs, rokon, szomszéd és ismerős, az etédi születésű

KIRÁLY DEZSŐ

életének 87. évében hosszas betegség után csendesleg megpihent. Temetése 2019. október 5-én, szombaton du. 1 órakor lesz a marosvásárhelyi református temetőben, református szertartás szerint. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes.

A gyászoló család. (-l)

RÉSZVÉTNILVÁNÍTÁS

A Sapientia EMTE Marosvásárhelyi Karának közössége mély megrendüléssel vett tudomást kedves kollégánk, dr. Dávid László rektor úr **ÉDESAPJÁNAK** haláláról. Őszinte részvétünket fejezzük ki a gyászoló családnak. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! (sz.-l)

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

KISZÁLLÁSRA is hajlandó **MUNKATÁRSAT** keresek. Tel. 0745-018-784. (21635)

A **TORDAI CÉG** alkalmaz **ELADÓNŐT** hús- és hentesáruüzletébe. Tel. 0744-681-130. (21623-l)

A **TORDAI VÁGÓHÍD** alkalmaz **MÉSZÁROST** és **BELESZEMÉLYELYÉBE** személyzetet. Tel. 0744-644-026. (21623-l)

ALKALMAZUNK TANYÁRA ÁLLATGONDOZÓT hosszú távra, teljes ellátással. Tel. 0744-624-809. (21623-l)

A Dicsőszentmártoni Adó- és Pénzügyi Osztály

nyilvános árverést szervez **2019. október 15-én 12 órai kezdettel** az intézmény Köztársaság utca 30. szám alatti székhelyén egy 1996-os Audi A4 személygépkocsi értékesítésére. Kikiáltási ár 1690 lej, nem tartalmazza a héát. A pénzügyi eljárási törvénykönyvre vonatkozó 2015. évi 207-es törvény 250. cikkelye 4. bekezdésének i) pontjánál szereplő előírások értelmében felkérjük mindazokat, akik valamilyen címen jogot formálnak a fenti ingóságra, hogy értesítsék erről a végrehajtót az árverés időpontja előtt.

A fent említett jogszabály 250. cikkelye 4. bekezdésének j) pontja, valamint 7. bekezdése értelmében a liciten való részvételhez az ajánlattevők legalább egy nappal az árverést megelőzően nyújtják be a következő iratokat: a vásárlási ajánlatukat, a kikiáltási ár 10%-át kitevő részvételi díj kifizetését igazoló iratot – a pénzt a Dicsőszentmártoni Kincstárba az IBAN RO84TREZ4795067XXX001785 számlára kell átutalni, címzett a Maros Megyei Közpénzügyi Hivatal, adószám 4322637 – vagy banki garancialevelet a kikiáltási ár 10%-át kitevő összegről, az ajánlattevő képviselő személy meghatalmazását, romániai jogi személyek a Cégbíróság által kibocsátott bejegyzési okirat másolatát, külföldi jogi személyek a bejegyzési okirat román nyelvű fordítását, romániai magánszemélyek a személyazonossági igazolvány másolatát, ahhoz, hogy a megszabott helyen és időben részt vehessenek az árverésen.

Az árverésről szóló közlemény kifüggesztésének időpontja: 2019. október 3. A közleményt kifüggesztik a Dicsőszentmártoni Adó- és Pénzügyi Osztály, a Vámosgálfalvi Polgármesteri Hivatal, az adós cég székhelyén, és megjelenik a Közpénzügyi Minisztérium weboldalán is.

Bővebb felvilágosítás a székhelyen, az adóbegyűjtő és végrehajtói irodában (Kerekes Ioan felügyelő) vagy a 0265/443-312-es telefonszámon.

atlasfm
106.4 FM
TG. MUREȘ

GREAT MUSIC FOR A GREAT CITY!

AtlasFmMures • atlasfm@kptv.ro

Pirinyó fergeteges játékfelhívása óvodai és kisiskolai közösségek számára

Érzelemlufik – Az érzelmi intelligenciát fejlesztő társasjáték
–a Meselánc és a Kobak Könyvesbolt közös pályázata–

Fedezzük fel együtt érzelemlufink színes csokrát, annak minden egyes érzelmének sajátosságával, Pirinyó manóvilágán keresztül!

Ajánlott korosztály: 5 – 8 év.

Pályázati felhívás a Maros megyei óvodai és kisiskolai közösségek számára, a Meselánc – irodalmi és dramaturgiai gyerekfoglalkozások szervezője, valamint a Kobak Könyvesbolt együttműködésében. Nevezetek be és nyerjétek el szőnyeg méretű (közel 9 négyzetméternyi), szórakoztató és érzelmi intelligencia fejlesztő társasjátékunkat, valamint a játékot inspiráló 5 kötetnyi Pirinyó könyvsomagot!

Benevezési díj: 120 lej közösségenként

Amit MI NYÚJTUNK cserében:

Minden benevezett közösségbe ellátogatunk irodalmi gyerekfoglalkozásainkkal (időtartam: 1,5 óra), melyeket a gyerekek a Kobak Könyvesboltból is ismerhetnek már, esetleg a Négyszögletű Kerek Erdő nyári irodalmi természetjáró táborunkból hallottak már felőlünk.

A novemberi könyvvásár keretében sorshúzással döntjük el, ki lesz a pályázati felhívás nyertes közössége.

Játsszunk együtt!

ÉRDEKLŐDÉSI ÉS BENEVEZÉSI LEHETŐSÉG:
mail: trombitas.m@gmail.com
tel: 0741533293
facebook: Bota Trombitás Melinda
benevezési határidő: 2019. október 14.

therezia
25 éves/ani

GAGA
20 éves/ani

Előadók/Invitáci
Szabó Előd és a Titán zenekar
Jakab Csaba és zenekara
DJ Andrei Chelbezan
Janicsák Vica
Vizi Imre
Koszika

2019.
október 14-én,
hétfőn este 7 órától,
Marosvásárhely,
Sportsarnok,
14 octombrie,
luni ora 19
Sala Sporturilor,
Tg-Mures.

A belépés a GAGA ajándéka
Intrare liberă

therezia

MAGYAR VILAG
csütörtök 17:50

ETV ERDÉLYI MAGYAR TELEVÍZIO

Gateway to Transylvania
TRANSYLVANIA AIRPORT
TARGU MURES

Budapest
Dortmund
London
Memmingen
Antalya
Hurgada

www.aeroportultransilvania.ro

A diákok figyelmébe!

A Siletina Impex Kft. – Helyi Közszállítási Rt. Társulás értesíti a marosvásárhelyi lakhelyű diákokat és szüleiket, hogy a már ki-váltott, minden vonalra érvényes ingyenes autóbusszbérletek a jogosultak számára érvényesek maradnak a 2019-2020-as tanévben is.

Azok a tanulók, akiknek nincs bérlet a birtokukban, de jogosultak a kedvezményes utazásra, jelentkezhetnek a Tudor negyedi (Favorit) és a Béga utca 2. szám alatti buszjegyirodáknál.

Szükséges:

- a diák személyazonossági igazolványának másolata
- a szülő/gyám személyazonossági igazolványának másolata, ha a diák 14 éven aluli
- a 2019–2020-as tanévre érvényes iskolai igazolás
- a bérlet/igazolvány ellenértéke (10 lej)

A vezetőség

Az egyetemi hallgatók figyelmébe!

Tájékoztatjuk az egyetemi hallgatókat, akik ingyenes bérletre jogosultak, hogy az új bérleteket személyesen vehetik át szeptember 30-ától – az új Studcarddal egyszerre –, a Mihai Eminescu Ifjúsági Házban, az alábbi iratok alapján:

- személyazonossági kártya
- a 2019–2020-as tanévre láttamozott lecke-könyv (carnet de student).

A régi bérletek október 15-ig érvényesek.

A Siletina Impex Kft. – Helyi Közszállítási Rt. Társulás vezető testülete

Marosvásárhelyi Rádió Románia
www.marosvasarhelyiradio.ro

96 FM
106,8 FM
1323 AM